

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 218. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. szeptember 25.

Pandora szelencéje

A polgár, akinek fárasztó napi elfoglaltsága után az események kínzóan bonyolult zürzavara okozott álmatlan éjszakát, megkönnyebbülten lélekzett fel, amikor összeült a Népszövetség őszi közgyűlése. A Népszövetségben senki sem bizik már, mint hatékony tényezőben, kivénhedt és eredménytelenül kendőzött primadonnának tartják általában, mégis valahogyan belénkrögződött tudat alatt az az érzés, hogy: „Amíg a Népszövetség létezik és ülésezik, addig, ha nem is történik semmi, de nem lehet komolyabb baj”. Így a spanyol polgárháboru pusztító vihara és az elintézetlen konfliktusok felénkrajzó serege közepette, a Népszövetség most összeült közgyűlésétől vártuk — ha többet nem is várhattunk — a „pillanatnyi” helyzet megmentését.

Ezzel szemben mi történt? A Népszövetség elővette a problémák mindmáig gondosan ad acta tartott és porral befedett Pandora szelencéjét és minden előzetes diplomáciai tárgyalás és előrelátás mellőzésével, felnyitotta a szelence tetejét. Az események és a megoldásra váró kérdések a hosszas fogság kettőzött dühével rohanták meg Genfét. Az olasz delegáció már fel sem kereste a Népszövetséget és ennek következtében a kulisszák mögötti tárgyalások is lehetetlenné váltak. Ezzel szemben, mint egykori hatalmának szemrehányó kísértete, megjelent Genfben a népus és megjelenése a megegyezés utolsó halvány reménységét is meghiúsította.

Az események zürzavaros korszakát éljük. Az olasz—abesszin kérdés, a spanyol polgárháboru új külpolitikai veszélye, a locarnoi értekezlet elhalványuló terve és a keleti biztonság ügye, mind előttünk vajudnak reménytelenül és máris a Földgömb más pontjain lobog fel a háborus veszély figyelmeztető lángja. A keletázsiai konfliktust a hírek és események zürzavarában hajlandó volna elfelejteni az európai közvélemény, amelyet megtéveszt az események látszólagos nagysága. Ami közelebb van, az nagyobbaknak látszik, mint a távolabb lévő, ez a régi törvény sokszor megbosszulta már magát a külpolitikai események megítélésakor. Bármilyen különösnek lássék is, a spanyol testvérháboru és az ezernyi európai ellentét idejében ma is a keletázsiai kérdés a világbéke első számú közellensége. Ez féligmeddig vigasztaló tudat volna számunkra, ha nem volnánk tisztában azzal, hogy ma izolált háborus konfliktusról nem lehet szó, csak konfliktusok villámgyorsan terjedő láncolatáról. A távolkeleti helyzet veszedelmesen hasonlít az 1932. évihez, amikor Shanghai elővárosában folyt a vér és ennek a vérnek a függönyétől leplezve, a japánok elfoglalták Mandzsuriát. Ma ismét japán katonákkal megrakott páncélosok sietnek a Sárga-tengeren, újból japán alattvalók megölése az ürügy és a jelek arra mutatnak, hogy a távolkeleti császárság hódító terveinek egy újabb fedezete érett meg a végrehajtásra. A helyzet azonban még a négy év előttinél is veszedelmesebb, mert Japán jól látja, hogy Európa ma szétforgácsoltabb és ezért tehetlenebb, mint akkor volt. Ha Európa és a Népszövetség ölhetett kezekkel vette tudomásul

Két blokkra oszlik Európa

Litvinov volt a genfi zavarok értelmi szerzője

— Argentina delegátusa lett a népszövetségi ülészak elnöke —
Pénteken kezdődik meg a nagy vita

Még mindig nincs hír arról, hogy Olaszország milyen álláspontot foglal el a Népszövetség tegnapi közgyűlésének határozatával kapcsolatban. A reggeli római lapok minden további nélkül közlik a határozatot. Egészen röviden emlékeznek meg róla és *semmitéle kommentárt nem fűznek hozzá*. A Messagero az első oldalon közölte Volde Mariannak a párisi olasz nagykövetségen tett meghódoló nyilatkozatát. A lap megjegyzi, hogy ez az esemény sokkal nagyobb fontosságu volt, mint ami Genfben történt.

Római politikai körök biztosra veszik, hogy Olaszország kilép a Népszövetségből. Ugy tudják, hogy mikor szerdán este megérkezett Rómába a Népszövetség döntése, Mussolini miniszterelnök azonnal felkérte Ciano gróf külügyminisztert, hogy csütörtökön jelenjen meg nála. Arra számítanak, hogy ezen a megbeszélésen történt meg a döntés, hogy Olaszország kilépjen-e, vagy sem.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó nyíltan állást foglal a genfi események ellen.

Megállapítják a lapok, hogy a dolgok értelmi szerzője Litvinov volt. A színpalak mögött a Szovjet napok óta a Népszövetség ellen dolgozott.

A londoni Reuter-ügynökség azt írja, hogy *egyenesen komédiához hasonlít az, hogy az abesszin delegáció tagja legyen a Népszövetségnek onéülkül, hogy ez bármilyen jelentene a delegációra, vagy Abessziniára nézve*. Ezzel szemben a határozat következtében Olaszországot zárták ki a Népszövetség munkájából.

Újra válságban a Népszövetség

A Petit Parisien sajnálatosnak tartja a genfi határozatot. Ezután Olaszország nem tehet egyebet, minthogy kilép a Népszövetségből. Ez súlyos veszteség volna, mert a Népszövetség 7 nagyhatalom-tagja közül Olaszországgal együtt már négy távol tartaná magát. A másik, még súlyosabb következménye ennek Olaszország közeledése lesz Németországhoz, *ami azt jelenti, hogy Európa két táborra oszlik: a demokrata és a fascista blokkra*, ami súlyos fenyegetést jelent a béke szempontjából.

Londonból jelentik: A genfi szavazás eredménye — írja a Times — senkit sem lepett

Mandzsuria meghódítását, vajjon a mai helyzetben, amikor nemzetiségi, faji és világnézeti lángok emésztik a fehér kontinenst. Japánnak kell-e tartania Európától? Szerzte a világon a gyűlöleté a szó és mialatt Genf politikusi kétségbeesett harcot folytatnak a mult teherterével, Európa halálos biztonsággal veszíti el szerzte a földkerekségén kiharcolt előnyeit és

meg jobban, mint az abesszin kiküldötteket. Az abesszin delegátusok azt várták, hogy 24 órán belül az ülés elhagyására szólítják fel őket, ehelyett azonban az történt, hogy *az olaszok voltak kénytelenek távolmaradni*.

A Daily Telegraph szerint

a Népszövetség olyan súlyos helyzetbe jutott, hogy tekintélyének csorbulása nélkül oman ki sem kerülhet.

A szavazás eredménye azt igazolja, hogy a népszövetségi tagállamok ellenségei Olaszországnak, mert az abesszin háboru idejében az olaszok nem voltak hajlandók elismerni a Népszövetség határozatait.

A Népszövetség közgyűlése ma délután különben ülést tartott és megválasztotta a közgyűlés hat alelnökét. *Az általános politikai vita csak pénteken kezdődik meg*. A közgyűlés jogi bizottsága szintén ülést tartott, hogy a népszövetségi tanács összetételének kérdésében határozzon. Eddig úgy volt, hogy a közgyűlés foglalkozni fog a népszövetségi alapokmány reformjának ügyével is, az elnökség szerint azonban ez a kérdés még egyelőre nem érett meg a tárgyalásra.

Alelnök lett a fávólmaradt olasz fődelegátus

A Népszövetség negyedik ülését ma nyitotta meg Saavedra Lamas elnök. Az ülés napirendjén az elnökség megválasztása szerepelt. Az egyébként érdektelen mai ülésen csak az alelnökök megválasztása jelentett némi izgalmat. Az alelnökválasztáson mind a hat alelnök abszolút többséget ért el. Franciaország 49, Anglia 47, Jugoszlávia 44, Kanada 39, Szovjet 35 és Olaszország 32 szavazatot kapott. A jelen ülés elnöksége tehát a következőképpen alakult: *Saavedra Lamas argentin delegátus elnök*, Franciaország, Anglia, Jugoszlávia, Kanada, Szovjetország és Olaszország fődelegátusai alelnökök. Tagjai az elnökségnek még az öt különféle bizottságok elnökei, a napirendmegállapító bizottság elnöke, Beck lengyel külügyminiszter és az igazoló-bizottság elnöke: *Tudels*, Peru fődelegátusa. Nagy érdeklődést váltott ki, hogy *az alelnökválasztáson, amely-nél az olasz delegátusok jelen sem voltak, többséget jelentő szavazatot kaptak*. A mai ülés a választásokkal véget ért és holnap következik a főtitkári jelentés az évi működésről, valamint

szerezett előjogait. A Pandora szelencéjéből kitóduló problémák szinte egytől-egyig elsősrban Európát érdeklik közelről és ezért felmerül a kérdés, nincs-e igaza a kiváló közgazdásznak, Werner Sombartnak, aki a Népszövetség helyébe Európai Szövetséget kíván, amely egységesen felveheti a harcot a külső veszedelmekkel. (k.)

az egyes felszólalások. Eddig mindössze két szómonk íratkozott fel a holnapi közgyűlésre: Delvajo spanyol külügyminiszter és Eden lord, angol külügyminiszter. A holnapi ülés délelőtt fél 11-kor kezdődik.

Uruguay állam népszövetségi megbízottja ma bejelentette a Népszövetség főtájkárának, hogy *kormányára megszakította a diplomáciai összeköttetést a madridi spanyol kormánnyal.* Népszövetségi körökben a bejelentés nagy felzárkást keltett és valószínűnek tartják, hogy a *madridi kormány jelentevő külügyminisztere a Népszövetség legközelebbi közgyűlésén fel fog*

szólalni és tiltakozni fog Uruguay lépése ellen.

A Reuter-iroda római levelezőjének értesülése szerint Mussolini még nem döntött, hogy milyen választ ad a Népszövetség végleges határozatára. Az angol lapok általában megsemmisítően írnak a Népszövetség döntéséről. Az Evening Standard azt írja, hogy a Népszövetség ez előtt öt évvel, amikor a japánok bevonultak Mandzsuriába és Sanghalba, minden tekintélyét elvesztette. És éppen most — írja a továbbiakban a lap — amikor a Népszövetség a tekintélyének helyreállításán fáradozik, Japán megint hasonlóképpen lépett fel Kínával szemben.

Ujabb jelentések a portugáliai munkásmozgalmakkal kapcsolatban arról számolnak be, hogy Portugáliában összecsukléseket lepleztek le és tegnap három portugál löpörgyárat felrobbantottak.

Sandino ezredes jelenté, hogy a huesca-i fronton a kormánycsapatok nagy előrehaladást tettek és elfoglalták a stratégiailag rendkívül fontos Casa del Francest. A Havas-ügynökség jelentése szerint az alcazari védők helyzete kedd óta nem változott.

A kormánycsapatok bonyomultak a védők által elhagyott épületrészekbe.

ahol több iratot találtak és ebből kiderül, hogy rádió útján az eseményekről pontos tájékozódást szereztek. Madridban a kormány rendelkezése szerint minden magántulajdont képező szállítási eszközt, hogy szükség esetén rendelkezessenek azokkal.

Harcok Toledóban

Ismeretes, hogy a madridi kormány jelentette Alcazar elfoglalását. Mint ma reggel kiderült, ez a hír ismét nem felel meg a valóságnak és a maroknyi védőhad tovább küzd a támadók visszaverése érdekében. A külföldi lapok jelentése szerint a katalán határon lévő Huesca város elfoglalását is eddig öt ízben jelentették be a kormánycsapatok kezén lévő rádióállomások. Ezzel szemben a város még szintén a felkelők birtokában van. Toledo város délnyugati oldalán a harcok már a külvárosban folynak. A várostól északnyugatra ma két kisebb községet foglaltak el a nemzeti csapatok, amelyek 25 kilométernyire vannak Toledótól északra és így már észak felől is kezdik megközelíteni a nemzetiek Toledo városát, amelyet a bekerítés veszélye fenyeget. Valószínű, hogy a kormánycsapatok abba hagyják Alcazar bombázását és Toledo védelmét s északkelet felé fognak visszavonulni.

Madridi jelentés szerint a vörös milícia egyik csoportja behatolt a német munkafront helyiségeibe, amelyet teljesen kifosztott. A madridi német nagykövetség emiatt erőlyesen tiltakozott a kormánnyal, ahol kijelentették, hogy mit sem tudtak eddig az eseményekről és jövőben intézkedni fognak hasonló támadások megállítására érdekében.

Rabatból jelentik: A sevillei rádióállomás jelentése szerint Azana köztársasági elnök lemondott és az elnöki tisztelet ideiglenesen Martinez Barrio volt miniszterelnök vette át.

Lemondott Azana spanyol köztársasági elnök

Martinez Barrio vette át helyét — A felkelők husz kilométerre állnak Madridtól

Londonból jelentik: A londoni székfélével működő déli vaspálya társaság jelenté, hogy az ellenőrzése alatt álló délspanyolországi vasutakat az állami hatóságok hallgatólagos hozzájárulásával, a munkásság birtokába vette. A vasúttársaság tisztviselői kénytelenek voltak eltávozni Spanyolországból. A madridi angol ügyvivő emiatt tiltakozását jelentette be.

Madridi lapok szerint a felkelők áttörést kíséreltek meg a Madrid elleni fronton. Az áttörési kísérlet nem sikerült és a kormánycsapatok jelentős győzelmeket arattak, hadianyagokat zsákmányoltak. A felkelők 400 halott hátrahagyásával menekültek vissza hadállásaikba. Az áttörés célja az volt, hogy Lozevat elfoglalják, tudvalevőleg innen látják el Madrid vízellátását.

Spanyolország pusztulás előtt

A madridi földbirtokrendező bizottság gyorsított ütemben folytatja munkáját. Egyelőre azoktól sajátítja ki a földbirtokot, akik a felkelők oldalára állottak. A kiszájtított földbirtokokat a mezőgazdasági szakszervezetek rendelkezésére bocsátják, ezek végzik a további kiosztási és birtokbadaósi munkálatoakat. Kedden

csak Madrid tartomány területén hatvan

nagyobb földbirtokot sajátítottak ki, köztük a madridi püspökség birtokát is.

Londonba érkezett az elmúlt napon Capidello madridi egyetemi tanár, aki azért utazott az angol fővárosba, hogy közvetítésre szólítsa fel a kormányt a madridi és a burgosi spanyol kormányok között. Véleménye szerint a francia és angol kormányoknak együttesen sürgős diplomáciai lépéseket kellene tennie Madridban, éppen úgy, mint Burgosban, mert

különbén egész Spanyolország belopusztul a polgárháborúba.

A sevillei rádió híradása szerint a felkelők meglepetészerűen egész Toledot nyomultak elő. Ez a váratlan előnyomulás a várost védő vörös miliciát annyira meglepte, hogy védelemre fel sem készülhettek. A sevillei rádió arról is beszámolt, hogy Azana elnökletével Madridban államtanács volt, amelyen Azana bejelentette, hogy

a nemzeti hadsereg mindössze husz kilométerre van Madridtól.

Azana szerint ilyen körülmények között kilátástalan a fővárost védeni, ellenben ajánlatos volna, ha a madridi kormány tárgyalásokba bocsájtkozna a nemzeti hadsereg vezetőivel a főváros átadására vonatkozóan.

Az elhagyott férj

Írta: PIERRE NÉZLOP

Vanier este hét órakor jött haza. Azonnal a konyha felé ment, hogy utánanézzon, mi van a vacsorával. De a konyhában nem talált senkit és a gáztűzhelyen sem talált egyetlen lábast se. Vanier belépett az ebédlőbe. Ez is üres volt. Most esodálkozva nyitott be a hálószobába. Senki. Mi ez? Marthe elment hazulról? Vagy még nem jött haza? Máskor ilyenkor már mindig a konyhában készült a vacsorát. Most már nyugtalanul keresett tovább a lakásban és mikor benyitott a tomtárba, minden világos lett előtte: a nagy börkoffer hiányzott. Visszasietett a hálószobába és feltárta Marthe szekrényét: félig üres! Marthe tehát elutazott. Nagy kofferrel elhagyta a lakást. Nincs kétség, Marthe elhagyta! De hiszen akkor búcsulevelet kellett írnia! Átkutatja az egész lakást, de nem talál semmit. De emlékezett arra, hogy Marthe utóbbi időben gyakran volt ideges, fáradt, hallgatag. Persze, mást szeretett és most elment...

Különbös: Vanier nem volt kétségbeesve és nem dühöngött. Sőt, hirtelen felderült. Ugy érezte, felszabadult. Most tehát szabad, szabad és szabad. Sága nem került semmibe, Marthe magától ment el, még ő lehet megsértve. Vanier hirtelen kellemetlen nyomást érzett a gyomra táján. Persze, éhes volt. Kiszietett a konyhába, de ott csak egy doboz szardíniát és kenyert talált. Letilt egy padkára és megette a szardíniát és közben gondolkodott.

Nem kétséges, hogy Marthe kitűnő asszony. A ház körüli teendőket olyan tökéletesen végezte el, hogy Vaniernek mindig az a kellemetlen érzése volt, amit az ember tökéletes dolgok közelében érez. Ugy érezte, nem méltó Marthehoz, aki a házasszony és feleség mintaképe volt. Mert sohase panaszkodhatott, hogy Marthe idegesíti, zavarja, terhére van. Nem, Marthe pontosan ismerte férjét.

alkalmazkodott hozzá és hű felesége volt.

Vanier besétált a szalónba és körülnézett. Persze a lakás kicsit nagy. Innen majd kiköltözik. A bútorok egy részét el kell adni. Majd a csunyább darabokat eladja és csak az értékeseket őriz meg. Egy albumot talált a zongorán, kíváncsian lapozgatni kezdte, mert emlékezett, hogy egész csomó fénykép van benne házasságuk első éveiből. Egy másután bámulta meg a képeket. Marthe pongyolában, Marthe estélyi ruhában, Marthe sportkosztümében, Marthe uszórúthában. „Nem is rossz”, — állapította meg magában. Marthe csakugyan határozottan csinos volt. És itt volt az a kép is, amelyen Marthe nagy fehér kalapot és széles fehér köpenyt visel. Mikor ez a ruha új volt, Vanier felpozított egy flatalembert, aki túl hevesen talált udvarolni Marthenak. „Olyan voltál drágám, mint egy bösz orosz lány!” — mondta akkor Marthe és Vanier napokig hálás volt neki hálájáért.

Nem lehetett tagadni: sok boldog napot, évet töltöttek együtt. S ime, Marthe egyszerűen, se szó, se beszéd, elhagyta. S talán éppen ebben a pillanatban érkezik meg oda, ahol a másik várja. Érthetetlen. Mit vétett ellene? Hiszen soha meg nem bántotta. Nem volt közöttük a legkisebb félreértés sem. Mindig hű volt hozzá, gyöngéd, szorgalmas, sokat dolgozott, minden pénzt Marthera és a házfartásra költötte, még meg is takarított sokat. Mi kivételt valót találhatott hát rajta? Nem, ezt nem

érdemelte föle. Vanier egyszerre nagyon szerencsétlenné érezte magát és későn vette észre, hogy két könnyesepp gördül ki szeméből.

Ebben a pillanatban felpattant az ajtó és belépett Marthe. Vanier felugrott és eléje sietett. Nem kétséges, Marthe jött vissza, feldult arccal, kezében a kofferrel. Azonnal észrevette a könnyeseppet férje arcán és csodálkozva kérdezte:

— Hogyan? Hát tudod? Honnan tudod? Szegény mamám!

— Honnan jössz? — dadogott Vanier elképedve.

— Hát persze, hisz nem tudod. Este sürgönyt kaptam: „Gyere, mama nagyon beteg.” Azonnal összecsomagoltam és rohantam a pályaudvarra, gondoltam, onnan majd telefonálok neked. De az esti vonat egy hét óta nem jár a legközelebbi pedig csak éjfélkor indul. Így hát hazajöttem, majd csak éjfélkor utazom el.

— Anyád beteg? — kiáltotta örömtől ragyogva Vanier. — Igaz ez? — s mikor Marthe szomorúan bólintott, Vanier boldogan megcsókolta: — Drágám, milyen fáradt lehetsz. És nincs itt hon semmi! Azonnal leszaladok, hozok sonkát, gyümölcsöt és süteményt, hogy maradjon a vonat. Is. Vigyáznod kell magadra, fiám. Légy erős és bízzál bennem. Mindenesetre hozok egy liveg pezsgőt is! — ezzel könnyű szívvél, boldogan lerohant a lépcsőn.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Telefon 5-65.
Jegyelővét mindennap!

Egy királynő leányévei

(Mädchenjahre einer Königin)

Izumi ötvözetű és kellemes szórakozást nyújtó filmretek. Főszereplői:

JENNY JUGO

FRIEDRICH BENFER

OTTO TRESSLER

Január 15-ikére halasztották az arad-i városi tanácsválasztást

Megérkezett Arad-ra a halasztást elrendelő miniszteri utasítás — Coțioiu Romulus dr. polgármester és Istratescu vezető járásbíró nyilatkozata

Tovább folyik a választói igazolványok szétosztása

Csütörtökön 28.222—936. szám alatt belügyminiszteri rendelet érkezett Arad-város vezetőségéhez. A rendelet értelmében

az arad-i városi tanács választását, melynek időpontját tudvalevőleg október 15-re tűzték ki, 1937. január 15-re halasztották el.

Mint ismeretes, Timișoara-n, valamint az ország más részeiben is néhány nappal ezelőtt elhalasztották a tanácsválasztást, úgy hogy valószínűnek látszott, hogy a választásról szóló rendelkezés Arad-ra is megérkezik. A ma Arad-ra érkezett rendelet azonban mégis meglepetést keltett, tekintettel arra, hogy a járásbírószágon tudvalevőleg már néhány nappal ezelőtt megkezdődött a választói igazolványok kiosztása. A politikai pártok körében pedig már előrehaladott tanácskozások folytak a választáson tanúsítandó magatartásra vonatkozóan.

A belügyminisztérium halasztó rendeletéről beszélgetést folytattunk dr. Coțioiu Romulus városi átmeneti-bizottsági elnökkel, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A választás megtartását most, az őszi hónapokban megfelelőnek tartottuk volna és ez az időpont talán kedvezőbb is lett volna, mint a téli idő. Azonban olyan akadályok jöttek közbe, amelyek szükségessé tették a választás elhalasztását. Az illetékes minisztérium ugyanis elismerte azt a helyzetet, hogy

Arad-on nem állnak megfelelő eszközök rendelkezésre a választási előkészületek ilyen rövid idő alatt való levezetésére.

A választási igazolványok kiállítása és szétosztása ugyanis megfeszített munkát igényel. Istratescu vezető járásbíró ur ennek a munkának elvégzésére legutóbb tizenegy tisztviselőt kért a várostól. Ennyi embert azonban a városi közigazgatás hosszabb időre nem nélkülözhet. A minisztériumtól felhatalmazást kértünk új emberek ideiglenes alkalmazására, de erre a minisztériumtól még nem érkezett meg a válasz.

— Másrészt pedig figyelembe kell azt is venni, hogy a közönségbe még nem idegződött be kellőképpen, hogy tanácsválasztás lesz és főleg az nem, hogy mindenki eleget kell hogy tegyen állampolgári kötelességének. Élnék fényt vet erre, hogy az A-kezdőbetűs választópolgárok nagy csoportjából mindössze hatvanan jelentkeztek igazolványuk átvétele végett. A tanácsválasztás elhalasztása módot ad a választással járó adminisztratív kérdések zavartalan lebonyolítására, de megfelelő időt is engedélyez arra, hogy a közvéleménybe felszívódjon az,

Viharfelhők a Távolveleten

Japan katonai akcióra készül Kína ellen

két japán matróz meggyilkolása miatt. — Menekülnek a Kinában lévő japánok

Sanghaiból jelentik: Sanghai egyik külvárosában az elmúlt éjszaka két japán matrózt megölték. A matrózok a koncessziós területen sétáltak, amikor lövések dördültek el. A sétáló matrózok közül egy holtan, míg ketten súlyosan sebesülten estek össze. A sebesültek közül egy még az éjszaka folyamán belehalt sérüléseibe. A merénylet után nyomban felfegyverzett japán katonák járták be az utcákat, azonban a merénylőket nem sikerült elfogniok. A japán hatóságok a merényletért a nankingi kormányt teszik felelőssé.

A Sanghaiban elkövetett merénylet miatt a mikádó felhatalmazta a japán tengerügyi hivatalt, hogy nagyobb megerősítést küldjenek Kínába, az ott élő japánok védelmére.

hogy tanácsválasztás lesz és hogy ezzel kapcsolatban minden állampolgárnak kötelességei vannak.

A választások elhalasztása ügyében beszélgetést folytattunk Istratescu vezető járásbíróval, akihez kérdést intéztünk aziránt, hogy mily módon történik az adott helyzetben

Heroikus orvosi küzdelem eredményeként:

Megmentették Titulescu volt külügyminiszter életét

A volt külügyminiszter túl van a veszélyen — Lupu dr.: „Lázár feltámasztásánál segédkeztem...”

St.-Moritzból jelentik: Az Adeverul Titulescu állapotáról a következőket jelenti: A beteg hőmérséklete 37,2 fokra emelkedett. Az orvosok újból megvizsgálták a volt külügyminisztert, néhány csöpp vért vettek tőle újabb analízis végett. Az újabb véranalízist a Samadan-kórházban végzik, Titulescu ma délelőtti állapota szükségtelemé tette újabb orvosi bulletint kiadását. Az orvosok fenntartják tegnap esti megállapításukat, hogy az általános egészségi helyzet kielégítő és a beteg vérenek regenerációs folyamata emelkedőben van. Éppen ezért, hogyha komplikációk, amelyekre a beteg állapota nem mutat lehetőséget, nem következnek be, emondható, hogy

Titulescu túl van a közvetlen életveszélyen.

A ma reggel folyamán dr. Lupu telefonon érdeklődött Titulescu állapota felől és a kapott válaszból az Adeverul munkatársának a következőket jelentette ki:

a választói igazolványok szétosztása. A vezető járásbíró a következőket jelentette ki:

— Az igazolványok szétosztása tovább folyik, a választások elhalasztása — amelyről egyébként már értesítettek, — nem akasztja meg munkánkat. Naponként továbbra is közölni fogjuk, mely kezdőbetűsöket kerülnek sorra. Fontosnak tartjuk, hogy az igazolványok mielőbb jogos tulajdonosaik kezébe kerüljenek. Az elhalasztás legfeljebb annyi könnyítést okozott számunkra, hogy nyugodtabban tudjuk befejezni az igazolványok kiállítását, szétosztását, valamint az egyéb előkészületeket. Mindenesetre felkérem a választókat, hogy továbbra is jelentkezzenek igazolványaikért, azokon a napokon, amikor sor kerül rájuk.

— Titulescut szeptember 12., 13. és 14-én személyesen láttam St.-Moritzban és akkor annyira súlyos volt az állapota, hogy csakis az isteni csodától lehetett várni a javulást. Az első vérátömlesztés után az volt a benyomásom, hogy Lázár feltámasztásánál segédkeztem. Minden csepp vérral az élet tért vissza Titulescu szervezetébe és egy órával a vérátömlesztés után Titulescu szemeiben ismét az élet ragyogott. A csoda, amelyről beszéltem, valóban megtörtént és hiszem, hogy Titulescu valóban felgyógyul. Az orvosok vészes vérszegénységet állapítottak meg és így nem tudom, hogy a gyógyulást milyen csodatételnek köszönhetjük.

Bucuresti-i jelentések szerint az Ordinea csütörtök este megjelent számában st.-moritz-i jelentést közöl, amely megállapítja, hogy az orvosprofesszorok heroikus küzdelme eredményteljesen járt és Titulescu volt külügyminiszter életét megmentették.

Aláírták Bucuresti-ben a román-csehszlovák kulturális megegyezést

Arad-megyei származású ügyvéd készítette elő a fontos megállapodást

Bucuresti-ből jelentik: Csütörtökön délután Angheliescu kultuszminiszter kihallgatáson fogadta Csehszlovákia bucuresti-i meghatalmazott miniszterét, Jan Sebat. Ez alkalommal aláírták a román-csehszlovák kulturális megegyezést, amely a két ország kö-

zötti kulturcserére nézve fontos rendelkezéseket tartalmaz és amely egyszersmind szabályozza az országban lévő kulturegyesületek működését. A megegyezés létrejötténél nagy érdemeket szerzett dr. Dova I Petru Pavel az arad-megyei származású bucuresti-i ügyvéd, aki jelenleg a csehszlovák követség ügyvédje és — mint ismeretes — az arad-megyei Nadlac községből költözött hónapokkal ezelőtt a fővárosba.

Életbelépett az új számlabélyeg-illeték

Bucuresti-ből jelentik: A pénzügyminiszter közli, hogy az új számlabélyeg-illeték, amely ezer lei után 10 lei, a mai nappal lépett életbe. Az illetéknek belyegben való lerovása 10 ezer lei-ig történik, míg nagyobb összegű számláknál az illeték nyugta ellenében a pénzügyigazgatóságon fizetendő be.

URANIA Az előadások kezdete pontosan 5, 7¼ és 9¼ órakor. Telefon 282.

Világszágér!

Minden eddigi sikert felülmulva, n

„Lázadók”

diadalmasan bevonultak Arad-ra.

Fegyverben a földgolyó

Gyilkos szárnyak Európa felett

Igy készül Európa a jövő légiháborújára

Írta: WALDO ROBESON

A területre léci Európának több repülőgépe van, mint a többi földrésznek együttvéve. Ha nem felejtettük még el azt a tényt, hogy egy modern hadirepülőgép akcióradiusza körülbelül ezer kilométer, akkor természetesnek hangzik, hogy minden egyes európai országot legalább négy másik európai hatalom légiflottája veszélyeztet. A pacifisták egyik legfőbb érve az európai háború ellen éppen az a tény, hogy az európai hatalmak légiflottái Európa valamennyi fővárosát képesek elpusztítani.

Anglián kívül Európa három legerősebb légiflottájával Franciaország, Szovjet-Oroszország és Olaszország dicsekedhetik. De csak 1936-ban. Négy éven belül egészen más lehet a helyzet, amikor a német légifegyverkezési program befejeződik.

Legelsőnek Franciaország ismerte fel Európában a légifegyverkezés fontosságát, 1928. szeptemberében felállították a légügyi miniszteriumot, amely a légiflottát két részre osztotta. Az egyik rész a szárazföldi hadsereghez, a másik rész a haditengerészethez tartozik. A légügyi miniszterium sokat kísérletezett azzal, hogy a légiflottát egyetlen önálló egységgé fejlessze, de ez nem sikerült. Így csak technikailag áll a francia légiflotta a légügyi miniszterium fennhatósága alatt, katonailag és a valóságban úgy a szárazföldi hadseregnél, mint a haditengerészetnél egy-egy főparancsnok alá tartozik, aki adott esetben átveszi a hatalmat.

A francia „polgári” repülők

Nem szabad azonban azt hinni, hogy a háború klasszikus országában, Franciaországban a légügyi miniszterium ilyen körülmények mellett csupán harmadrangú adminisztrációs dolgokkal foglalkozik. Nem, a miniszterium megalkotta a Fédération Nationale Aéronautique-t, a „polgári” repülők egyesületét.

A polgári repülőket a légügyi miniszterium közbenjöttével állami költségvetés támogatja a repülőgépvásárlásban és ugyancsak állami költségvetés képezi ki őket. A tartalékos pilóták és pilótatisztek és a repülőgépmechanikusok nagy számban találhatók a „polgári” egyesület tagjainak sorában. Az egyesülés szorosban együttműködik a Francia Nemzeti Légiflokkal, amely hat évvel ezelőtt alakult. A főiskolán a sportrepülőket vadászrepülőkké képezik ki, a kiképzést magasrangú pilótatisztek végzik.

A Fédération Nationale Aéronautique gondoskodik arról, hogy minél több francia állampolgár vásárolhasson sportrepülőgépet magának és képeztesse ki magát vadászrepülővé. Ugyancsak a légügyi miniszterium támogatásával alakult meg a francia repülőgépgyárak szövetsége, a Société Générale Aéronautique, amely a Fédérációval működik együtt.

6500 francia hadirepülőgép

Néhány évvel ezelőtt megalakult a legfőbb légügyi tanácsos, a Conseil Supérieur de l'Air, mely a légügyi miniszterium a szárazföldi és tengeri légiflotta állandó tanácsadó szerve. A légi haderőt 1930-ban kezdték átszervezni és a befejezéssel 1934-ben készültek el. Franciaországot négy légikörületre osztották.

1. légikörület Páris 16 légidandár
2. „ Metz 10 „
3. „ Tours 4 „
4. „ Lyon 4 „

Észak-Afrikában: Marokkóban egy ezred, Tuníziában négy század (két vadász, két felderítő), Algírban hat felderítőszázad, Szíriában egy ezred állomásozik, Indo-Kínában 5. Madagaszkárban 1, Szomáli partvidéken 1, Nyugat-Afrikában 3, Egyenlítői-Afrikában 1 század állomásozik.

Ez a francia szárazföldi légiflotta. A haditengerészethez beosztott légi erők számadatai nem ismeretesek teljesen, 1935. elején a hadihajókon kö-

rülbelül 120 repülőgép volt beosztva. A tengerészethez tartoznak a partvédelmi repülőszázadok, amelyek jelenleg több mint kétszáz gépet számlálnak és az önálló tengerészeti légierők körülbelül százharminc géppel.

A körülbelül ismert és hivatalosan bevallott adatokat összevetve Franciaországnak mintegy hatezeröttszáz kombattáns hadirepülőgépe van. Háború esetén ehhez a számhoz hozzá kell adni a Fédérációba tartozó sportrepülőgépeket, amelyeknek tulajdonosait már jóelőre vadászrepülőkké képezték ki. Az Istres hadirepülőgépiskola volt növekedései, akik közül sokan tartalékban vannak az iskolában megismerkedtek a francia utasszállító gépek kezelésével is, ezeket pedig rövid munkával bombarepülőgéppé lehet átalakítani. Ha a francia légifegyverkezés jelenlegi iramát figyelembe vesszük és körülbelül évi öt százalékot levonunk ki-

A szovjet-repülőgépgyár munkában

Szovjetország területén jelenleg tizenkét üzemben gyártanak hadirepülőgépeket. Az 1933-ban közzétett adatok szerint Európát Oroszországnak 22 repülőgépdandárja volt, amelyből 18 a szárazföldi és négy a tengeri haderőnél teljesített szolgálatot. A dandárkötelékeken kívül a volgai és kaukázsi kerületben öt repülőosztály és 7 önálló század állomásozott. Ázsiai Oroszország légi hadereje öt dandár. Keleti Borkhárban, vagyis Tadzsikisztánban egy önálló repülőezred állomásozik. Külön szervezte meg a szovjet a partvédelmi légiflottát, amelynek jelenleg csak a kerete van meg. A tervek szerint a szovjetpartok védelmét hat-száz repülőgép fogja ellátni. A haditengerészetnek négy nagy repülőgép-anvahajója van és kettő most készül. Az ismert adatok alapján az orosz szárazföldi és haditengerészeti légiflotta körülbelül 5500 repülőgépből áll. Hogy a tizenkét repülőgépgyárban milyen tramban termelik a gépeket, azt nem tudjuk. Valószínű azonban, hogy a szovjet légifegyverkezés terén sem akar lemaradni az európai nagyhatalmak és Japán mellett.

A százketvenmillió lakosú állam, amely természeti kincseit most egyre fokozottabb mértékben aknázza ki, erősen kiveszi részét a világ fegyverkezési versenyében.

A Szovjet légihaderőjének megszervezésénél két szempontot kellett figyelembe venni: az európai és az ázsiai Oroszország szempontját. Az európai

örögedés, rongálódás és megsemmisülés címén, akkor 1940-re körülbelül nyolcezer francia hadirepülőgépre számíthatunk

Az Orosz Szovjetek Köztársasága korán felismerte a kereskedelmi- és hadirepülés fontosságát. Olaszországhoz hasonlóan a Szovjetnek is az a becsvágya, hogy a fiatal férfiakosság legnagyobb részét pilótává képezze ki. Olaszországgal ellentétben azonban a Szovjet a női pilótákról sem akar lemondani. A biológiai kísérleteken kimutatták, hogy a fiatal nők 14 százaléka igen jó pilóta-nyersanyag. Ezeket a nőket is pilótákká képezik ki.

A Szovjet különben mindent elkövet a repülés népszerűsítésére. A gyakori leningrádi és moszkvai repülőnapok, a monstre ejtőernyő-versenyek mind ezt a célt szolgálják. Legutóbb az egyik moszkvai repülőnapon azzal lepték meg a közönséget, hogy közel ötszáz leány ugrott le ejtőernyővel a különböző magasságokban száguldo repülőgépekről. Ez nemcsak azt mutatja, hogy mennyi nőt képeztek ki, hanem azt is, hogy egy ilyen egyszerű repülőnapra ötszáz gépet vonultatnak fel.

Az orosz repülőgépkultúra fejlődését az a körülmény is sletteti, hogy egyes vidékeken még nem épült ki teljesen a vasúti közlekedés. Szibériában és délen, főleg a hetedik szovjetköztársaság, a Tadzsikisztáni Szovjetunió területén, a forgalom legnagyobb részét repülőgépeken bonyolítják le. Ezek a gépek már eleve nehéz bombarepülőgépek épültek és csak békés körülmények között használhatják őket utasszállításra. A fejlett utasszállító és kereskedelmi repülés nemcsak a jól kiképzett pilóták nagy számát hozza magával, hanem a légiflotta támogatására is képes háború idején.

nagyhatalmak légiflottájának akcióradiusza eléri Moszkvát, Leningrádot és Nyugat-Oroszország több városát. Nem éri el azonban a fontos ipari központokat, amelyek legnagyobb része az ország belsőbb részében van. Meg kellett tehát szervezni a nyugati légvédelmet. Nyugatra több vadászgépet és kevesebb bombarepülőgépet kellett összpontosítani. Teljesen más a helyzet Ázsiában, ahol Japánnal szemben a Szovjet szűkszerűleg csak a támadó védekezés politikáját használhatja. Japán, a Kínában állomásozó japán repülőgépek és a Mandzsukóban megszervezett légihaderő aránylag kevés kárt tehet a Szovjet ipari és katonai gőcpontjaiban, kizárólag a nagy ázsiai hadikikötőt Vladivosztokot veszélyeztetheti. Ezért az ázsiai és mongol-mandsukínai határvidéken elhelyezett repülőgépbázisokon a vadászgépeken kívül nagyszámú bombarepülőgépet kell készletben tartania.

Az egyik legutóbbi szovjetkongresszuson a szovjet légügyi szakértők új elvet állítottak fel. Azt hangsúlyozták, hogy a légi fegyverkezettesség mértékétől és alapegységétől Franciaországot kell venni. Ha Franciaországnak hatezeröttszáz gépe van, akkor a szovjetunióknak minimálisan tizenöt-ezer gép felett kellene rendelkeznie.

Következő cikkünk:

IGY KÉSZÜL EURÓPA A LÉGIHABORURA.
(Olaszország, Lengyelország)

Ötévi súlyos börtönre ítélték az arad-megyei cigányverekedés főszereplőjét

— A sambateni-i véres incidens részletei a bíróság előtt —

Az arad-i törvényszék első székfészekének Mager-Gatoschi-tanácsa csütörtökön tárgyalta a sambateni-i véres, halálosvégű cigányverekedés ügyét. Ez év március 27-ikén történt a ghioroc-i vásáron, ahol nagyobb cigánytársaság mulatott, hogy Carpaci Lala megütötte Covaci Tulát. Kisebb verekedés keletkezett és a mulatság véget is ért. Covaci és társasága kocsiba ült és hazament Sambateni-re, később pedig megérkezett a községbe Carpaci Lala, szintén több társával. A községben azután újra kitört a harc, az ellenfelek karókkal fegyverkezve támadtak egymásra. A verekedés során történt, hogy Covaci Tula elejtette a kezében levő karót. Háta mögött édesanyja, Covaci Catita állott. Carpaci rátámadt Covaci-ra, aki hirtelen lehajolt és a karóltól édesanyját érte, aki nyomban meghalt. Covaci Gheorghie, az asszony egyik közeli rokona ekkor kést ragadott és megszurta Carpaci-ot, majd Grulat. A

verekedésnek a helyszínre érkezett csendőrség vetett véget s elfogta a tetteseket.

Az ügy mai főtárgyalásán a vádlottak beismerték tettüket, csupán arra hivatkoztak, hogy önvédelemből jártak el. A felvonult tanúk — az egész bírósági folyosó tele volt velük — ismertették a verekedés részleteit, majd dr. Hentiu Ioan, Covaci védője elsősorban arra hivatkozott, hogy védence önvédelemből járt el, majd felhárborodásában támadta meg Grulat, amikor látta, hogy Covaci Catita-t megölték. A másik két vádlott képviselőjében dr. Chiroiu Silviu szólalt fel, aki önvédelemre hivatkozott. A bíróság ezután meghozta ítéletét, amelyben Carpaci Lala halált okozó súlyos testi sértés elkövetéséért öt évi súlyos börtönre, Covaci Gheorghie súlyos testi sértésért két évi börtönre ítélte, míg Grulat bizonyítékok hiányában felmentette.

Az elítéltek fellebbeztek.

Filléres gyors Bucuresti-be

a román-magyar futballmérkőzésre. A jegy ára oda-vissza 530 lei, szálloda teljes ellátás, mecsijegy, autoóár 400 lei. Indulás 3-án este 8 órakor, vissza indulás 5-én este 8 órakor. 4439
Jelelnkezzni Arad-on Lóbl hírlapiródban

Ujabb adatok a dollárhamisítók üzelméről

Hogyan játszottak a rendőrség kezére ártatlan embereket? — Három szabadlábrahelyezés történt

Annak a nagyérdekességű bűnyegnek, amelynek tárgya hamis dollárbankjegyek terjesztése, új érdekes fordulata van. A bucuresti rendőrség a Timisoara-n

letartóztatott hat gyanúsított közül három szabadlábra helyezte.

még pedig Szidon János bankárt, Winternitz Lászlót és Popa Liviu, mert bebizonyosodott, hogy semmi részük nem volt az Eunica, Murgu, Klopfer és Schäffer gyanúsítottak terhére rótt bűncselekményekben. Szidon János ártatlansága előrelátható volt, minthogy a régi bankember alapos ismerője a különböző bankjegyeknek és aligha lehetett tagja az ominózus ügynek, amelynek előterében a jelek szerint egy nemzetközi bünszövetkezet áll.

A bűnyegről egyébként a következő újabb érdekes részletek kerültek ki: Schäffer László, akit először tartóztattak le a múlt hét péntekén Bucuresti-ben, letartóztatása napján megjelent a Café de la Paix-ban és egyenesen Weisz Bandihoz, a kávéház timisoara-i származású igazgatójához ment.

— Bandikám — mondotta Schäffer Weisznek — itt van 85 ezer lei (ezzel egy lezárt borítékot adott át Weisznak). légy szives, tedd be ezt a pénzt a kasszádba. Nekem nincs páncélszekrényem és nem merem a pénzt magamnál tartani, kérlek, zárd jól el a borítékot.

Weisz átvette a borítékot és Schäffer előtt a páncélszekrény egyik fiókiába tette, majd pedig már elbeszélgetett Schäfferrel, aki a déli órákban távozott a kávéházból. A koradélutáni órákban detektívek jelentek meg a kávéházban és Weisz keresték.

— Önnél hamis dollárok vannak — mondta az egyik detektív Weisznak — legyen szives, szolgáltassa ki nekünk az önnél levő hamis dollárokat.

Weisz szabadkozott, hogy neki semmi köze nem volt soha dollárokhöz, különösen hamis dollárokhöz. A detektívek azonban házkutatási parancsot mutattak fel, majd Weisz legnagyobb meglepetésére egyenesen a páncélszekrényhez léptek és amikor azt a kávéháztulajdonos felnyitotta, kivették onnan a Schäffer által letétbe helyezett borítékot.

— Hát ez mi? — kérdezték.

— Ez 85 ezer lei, amelyet megőrzés céljából adtak át nekem.

— Ki adta át Önnök ezt a borítékot?

— Egy ismerősöm, Schäffer Lászlónak hozták.

A két detektív egymásra nézett, majd az egyik Weisz felé fordult:

— Ön velünk jön a rendőrségre. Le van tartóztatva.

Kiderült, hogy a borítékban 85 ezer lei helyett 4200 hamis dollár volt. Weisznak csak nagynehezen sikerült tisztázni ártatlanságát, mire szabadlábra helyezték. Hasonló körülmények között vezették elő Kabos Istvánt is. Kabos már évek óta Bucuresti-ben él és Schäffer Lászlót még Timisoara-ról ismeri. Schäffer egyizben elpanaszolta neki, hogy nagyon rossz szul megy a sora, mire Kabos felajánlotta, hogy amíg valami biztos állást kap, költözzék

hozzá. Schäffer az ajánlatot elfogadta és Kabos Istvánhoz költözött. Kabos azonban egész nap állásában van és így nem sejtette, hogy lakótársa mit művel. Legnagyobb meglepetésére péntek este Schäffer nem jött haza, ezzel szemben két detektív jelent meg, akik bejelentették, hogy házkutatást tartanak. Egyikük odaszólt Kaboshoz:

— Ön pedig lesz szives addig elmondani, hogy a tegnap érkezett 2000 hamis dollárt hol helyezte el?

— Nem tudok semmiféle dollárokról — mondotta meglepetten Kabos. A két detektív ekkor kutatni kezdett és abból a szekrényből, amelyet Kabos Schäffernek engedett át, 3000 hamis dollárt keritettek elő. Kabost letartóztatták, később azonban neki is sikerült tisztázni magát. A nagyszabású nemzetközi dollárhamisítási bűnyeg nyomozása egyébként előreláthatólag még számos meglepetést tartogat.

Nagyarányu textiláru-csempésztést lepleztek le Oradea-n

Slatina-n keresztül Sighet-re csempészték és ott osztották szét a rengeteg szövet-árut, amelyből Oradea-ra, Arad-ra és Timisoara-ra is jutott

Oradea-ról jelentik: Az oradea-i vámfőnökség már több hét óta folytat nyomozást egy hatalmas arányu csempésztés ügyében. A vámfőnökség vezetőségét bizalmas uton értesítették arról, hogy

Csehszlovákiából Slatina-n keresztül óriási tömegű cseh szövetet csempésztnek az országba,

azt Sigheten leraktározzák és onnan küldik szét az ország különböző városaiba.

Stefan Constantinescu, a központi vámhivatal főnöke, mielőtt bármilyen intézkedéseket is foganatosított volna, a nagyszabású árucsempésztésről jelentést tett felettes hatóságának, majd az ügyészség felhatalmazása alapján a vámhivatal emberei házkutatást tartottak több sighet-i cégnél. A házkutatások szenzációs eredménnyel jártak. Az itteni vámfőnökség Sighetre delegált tisztviselői

több ezer méter szövetet foglaltak le, amelyről megállapították, hogy csempésztéssel jutott be az országba.

Megállapították a helybeli vámfőnökség tisztviselői Sigheten még azt is, hogy az ott beraktározott csempésztáru egy részét tovább szállították egyes ardeal-i városokba s a nyomozás adatai szerint Oradea-n is sikerült e helyezni ilyen csempésztáru.

Az oradea-i vámfőnökség leplezése óriási feltűnést keltett és bár a nyomozás még nincsen teljesen befejezve, Stefan Constantinescu vámfőnök a nyomozás eddigi munkájáról a következő nyilatkozatot tette:

— A vezetésem alatt álló központi vámfőnökség bizalmas információkat kapott arról, hogy Sigheten óriási arányu csempésztés folyik. A vizsgálatot rögtön megindítottuk és megállapítottuk, hogy a csempésztés Slatina-n keresztül hozzák be a cseh posztó- és szövetárukat és azt Sigheten raktározzák be. Amikor már súlyos bizonyítékok állottak rendelkezésünkre, az ügyészség felhatalmazása alapján több sighet-i cégnél házkutatást tartottunk.

A házkutatást tartó hatósági közegek megállapították azt, hogy az Altmann és Grünfeld, a Stein, a Kornbaum és az Appel sighet-i cégek ének és állandó összeköttetést tartottak fent a csempésztársaság tagjaival és a négy cégnél nagymennyiségű csempésztárukat foglaltak le és kobozták el.

— Ugyancsak megállapította a nyomozás — folytatta nyilatkozatát a központi vámfőnök — azt is, hogy a csempésztés hatalmas apparátussal dolgozott és a csempésztáru egy részét elosztották különböző ardeal-i városokban és abból

Oradea-ra, Arad-ra és Timisoara-ra is jutott.

Kijelentette még Stefan Constantinescu vámfőnök azt is, hogy a vizsgálat a legnagyobb erővel folyik tovább és a közeli napokban újabb leplezések várhatók.

Kiadják Arad-város Budapesten levő értékpapirjait

Coțioiu Romulus dr. utazik Magyarországra a papirok átvételére — A gyámhatósági értékeket még nem adják ki

Nagyfontosságú értesítés érkezett Arad-város vezetőségéhez. Az értesítés értelmében esedékessé vált a város Budapesten levő értékpapirjainak átvétele.

Coțioiu Romulus dr., a város átmeneti bizottságának elnöke, aki Bucuresti-ből hazatért Arad-ra, magával hozta azt a felhatalmazást, amelynek értelmében a város vezetősége megbízottat küldhet Budapestre, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál levő értékpapírok átvétele végett.

Az említett értékpapírok körül, mint ismeretes, hosszú évekig tartó vita folyt, míg most végül a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól átirat érkezett, amelyben a pénzügyminiszter közli, hogy át kívánja adni az értékpapíro-

kat és kéri a várost, hogy azok átvétele végett küldjön megbízottat Budapestre. Az átirat megemlíti azt is, hogy az értékpapírokat két kötvény kivételével adják át.

A város nem kapja meg még egyelőre a gyámhatóság által kezelt értékeket, mert ezekre vonatkozóan még nem jött létre megállapodás a két állam között.

Valószínűnek látszik azonban, hogy az erre vonatkozó tárgyalások rövidesen megindulnak és a megegyezés sem marad el.

Az ügyet egyébként szombaton tárgyalja a város átmeneti bizottsága, amely előreláthatólag Coțioiu Romulus dr. bizottsági elnököt bizza meg azzal, hogy Budapestre utazzon és az értékpapírokat átvegye.

Antibolsevista blokk

alakítására szólítja fel a világ ifjuságát a budapesti Turul-szövetség

Budapestről jelentik: A főiskolai hallgatók „Turul” szövetsége kiáltványt adott ki, amelyben felszólítja az egész világ ifjuságát antibolsevista blokk megalakítására és a kommunizmus elleni küzdelemre. A szövetség azt a felvilágosítást adta a sajtónak, hogy már a legközelebbi napokban az érdekelt külföldi egyesületek megkapják a „Turul” szövetség kiáltványát és azt a meghívót, amely Budapestre szólítja a világ ifjusági egyesületeinek vezetőit, hogy résztvegyenek az év folyamán rendezendő ifjusági antibolsevista világkongresszuson.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órák

Telefon: 2-84.
Jegyelővét minden nap!

Virrasztanak a fegyverek

CLAUDE FARRERE művészek filmváltozata. Nagyobb mint „A csata”, szebb mint a „Hős repülők”, felülmúlja az összes eddigi francia filmeket. Háromnyelvű felirattal.

ANNABELLA

VICTOR FRANZEN

CENTRAL 5, 7¼ és 9¼ órák
Telefon 2-85.

Warner Oland legújabb filmje
a „Charlie Chan” sorozatból:

A BUDHA-SZOBOR TITKA

HIREK

A lelkes fogadó

Klopper Jenő timisoara-i órát még ezelőtt két nappal nem sokan ismerték, de az azután teleplezett dollárhamisítási ügy főszerepében bemutatkozott Romániában. Szűkebb hazájában, Timisoara-n mint „vörös” Kloppert az egész város ismerte, sőt a „vörös” Klopper igen gyakran látogatott el Arad-ra is, mert ugyilátszik üzleti ügyei úgy kívánták, hogy néhanapján a szomszédvárosba tegye át székhelyét. Így történt azután, hogy a „vörös Klopper” egy szép, ránézve talán inkább sötét napon, Arad-on, az egyik kávéházban hamiskártyázáson csipték rajta... Klopper akkor eltűnt Arad-ról s csak néhány hete, egyik timisoara-i futbalcsapat arad-i vendégjátéka alkalmával jelent meg ismét a kávéházban, Murgu Petru ismert futballbíró oldalán. A „vörös” Klopper szokatlanul választékos eleganciával öltözve tűnt fel ismét, szájában „Tomis” füstöltölt és az arad-i csapat vereségére 5000 leies fogadást ajánlott. Az arad-iak tisztelettel tekintettek a nagy sportférjura, aki csapatáért ilyen fogadásra képes s nyilván kisebbfajta Krözusnak néztek azt, aki olyan összegben akar fogadni. Hja, a „vörös” Kloppernek könnyű volt, de ezt akkor még senki sem tudta... Olyan nagy sportember volt, hogy ezt a kis sportot azokkal a dollárokkal megengedhette magának. A fogadás összege végeredményben alig néhány „dollárt” tett ki, még jó, hogy nem akadt vállalkozó szellemű arad-i, aki le is fogadta vele, noha Klopper az 5000 lei ellen mindössze négyet kért... Oddsot adott. Ha véletlenül akad lelkes fogadó Arad-on, úgy az illető — miután az arad-i csapat győzött — könnyen nyerhetett volna néhány — hamis dollárt... (bér)

— **IDŐPROGNÓZIS:** Dél és dényugati szél, kissé felhősödik, több helyen záporosó is lehetséges. A hőmérséklet nem változik.

— **VALASZTÓI IGAZOLVÁNYOK SZÉTOSZTÁSA.** Pénteken, szeptember 25-én a B. kezdetűsök vehetik át választói igazolványukat a járásbírósg földszinti 43-44-es számú szobájában.

— **Ötölsége II. Carol király magához kéréte az arad-i repülőállomás terveit.** Az arad-i repülőter állomásának tervezete tudvalevőleg már elkészült. Szakértők megállapítása szerint ez a tervet, amelyet Arad-város mérnöki hivatala készített el, az országban készített többi, hasonló tervek közül legjobban sikerült. A terv iránt II. Carol király is érdeklődött és utasítást adott, hogy azt juttassák el hozzá. Ennek az utasításnak megfelelően Vatan Aurel, a város főtisztviselője a tervrajzzal Bucuresti-be utazott.

— **Tardieu volt francia miniszterelnök Bucuresti-be jön.** Bucuresti-ből jelentik: A Lupta jelentése szerint Tardieu volt francia miniszterelnök a közeljövőben Bucuresti-ba érkezik. Tardieu utjának célja, hogy a román fővárosban előadást tartson.

— **Nem szedhetők illetékek az elemi iskolákban.** Bucuresti-ből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium körrendeletét intézett az ország valamennyi tanfelügyelőségéhez és ebben figyelmezteti a tanfelügyelőket, hogy az elemi iskolák igazgatói semmiféle illetéket nem szedhetnek a tanulók szüleitől, miután az elemi iskolai oktatás ingyenes és mindenkire nézve kötelező.

— **Megjékezik a stilista mozgalmat.** Bucuresti-ből jelentik: A mindjobban terjedő stilista mozgalom megjékezésére eddig 29 szerzetest és 9 apácát tartóztattak le Moldova-ban, mert a régi napár visszaállítása érdekében agítáltak a lakosság között. A fővárosi rendőrség tegnap a Pantelimon-ut egyik korcsmájának épületében a stilisták titkos kápolnáját fedezte fel.

— **Francia képviselők Budapesten.** Budapest-ről jelentik: A magyar külügyi társaság meghívására a francia Kamara 18 tagja érkezett ma éjszaka Budapestre. Néhány napot töltenek családtagjaikkal a francia képviselők Budapesten, miközben érintkezést fognak keresni a magyar gazdasági élet vezető tényezőivel.

— **160 házaspár násznagya Tătărescu.** Bucuresti-ből jelentik: Vasárnap Tătărescu miniszterelnök poiana-i birtokán 160 vadházasságban élő pár esküvőjét tartják meg és ezeknek násznagya maga Tătărescu miniszterelnök lesz. A régi szokáshoz híven, minden új házaspárral koccintani fog a miniszterelnök.

— **Titkos kártyabarlangok Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: Az igazságügyminiszternek az utóbbi időben tudomására jutott, hogy a fővárosban tizenhat titkos kártyabarlang létezik. A miniszter most a lesgigorubb ellenőrzésre utasította Codin Stefanescut, az ifjov-i törvényszék ügyészét.

— **Cáfolják Zeletzky Bruno eltűnését.** Bucuresti-ből jelentik: Az illetékes hatóságok a leg-határozottabban cáfolják azokat a híreket, mint-ha Zeletzky Brunó, a Skoda-ügy főszereplője eltűnt volna Herculane-fürdőről.

— **Meggyilkoltak egy villanszerelőt Targu-Mures-en.** Targu-Mures-ről jelentik: Gábor János villanszerelő még szeptember 13-án eltűnt lakásáról. Egy héttel később megtalálták holttestét a Mures medrében és a hatóságok megállapították, hogy a holttesten külerőszak nyomai fedezhetők fel. Az ügyészség két letartóztatást eszközölt, azonban bizonyítékok hiányában szabadlábrahelyezték a letartóztatottakat. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy ki gyilkolta meg Gábor Jánost.

Aki a saját holttestét kereste

Az egyik rigai strandon nagy riadalom támadt, mert a fürdőmester a kabinsor mögött egy kerékpárt és ruhadarabokat talált, melyeknek tulajdonosát nem bírta előkeríteni. Riadót fuvatott, mert azt hitte, hogy a fürdőző biztosan belefut a tengerbe. A fürdővendégek is siettek felkutatni a szerencsétlent. Lebuktak a tengervízbe és egy fiatal ember lelkes buzgalommal vett részt a munkában, amíg végre eseteledvén, haza kellett térni. Ekkor érte a nagy meglepetés: ruháját és biciklijét a rendőrség lefogalta, mert azt hitték, hogy az a vízbelefut idegené. A fiatal ember tehát egész délutánját azzal töltötte, hogy saját holttestét kereste. Tiszta szerencse, hogy élve találta meg önmagát.

— **Németországi autó utasainak súlyos szerencsétlensége Budapesten.** Budapest-ről jelentik: Ma délután fél ötkor súlyos autószerencsétlenség történt Budapesten a Fehérvári-uton. A Fehérvári-uton egy németországi autó haladt nagy sebességgel, míg Albertfalva felől dr. Kovács János budapesti jelzésű kocsija igyekezett a főváros felé. A német autó az uton egy kocsit akart kikerülni, de oly szerencsétlenül, hogy beleszaladt a magyar gépkocsiba. A német autó felborult és maga alá temette utasait és mint később megállapítást nyert, az autóban ülők közül Tutsek Anna németországi tanárno koponyaalapi törést szenvedett, Angela Spieler gyógyszerésznő és Georg Schlink gyógyszerész súlyosan megsebesültek. Tutsek Annát haldokolva szállították az egyik klinikára.

— **Mi okozta a lourdesi vasúti katasztrófát.** Párisból jelentik: Az Aradi Közlöny beszámolt arról a vasúti katasztrófáról, amely Lourdes közelében történt. A személyvonat — mint megállapították — 60 kilométeres sebességgel rohant bele a gyorsvonatba, amelynek utolsó két kocsija teljesen pozdorjává zuzódott. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenséget a villanymozdony elromlása okozta.

Tengeri medvék egymás között

— Csak azt nem tudom; fulladozik az az ember, vagy ujfajta uszóstilust gyakorol...?

Harc a járványok ellen

Bucuresti-ből jelentik: Az egészségügyi minisztérium nagyszabású tervet dolgozott ki az ország egészségügyi helyzetének megjavítása érdekében. A minisztérium különös gondot fordít a gyermek- és anyvádelemre. Basarabia-ban széleskörű intézkedéseket tesznek, hogy elejét vegyék minden újabb járványnak. Az egész országban 630 új betegápoló helyet létesítenek. A minisztérium a málária ellen is megindítja a küzdelmet a Fekete-tenger partsávján és a mocsaras vidékeken. E nagyszabású program megvalósítására az új költségvetésben 2 milliárd 230 millió leit fognak előirányozni.

— **Moruzzi tábornok a nemzeti-parasztpárt tagja lett.** Bucuresti-ből jelentik: Az „Ordinea” című lap jelentése szerint Moruzzi tábornok, a lo-vasság volt főparancsnoka, aki a közelmúltban mondott le magas állásáról, beiratkozott a nemzeti-parasztpártba.

— **20.000 szellemi munkanélkülie van az országnak.** Bucuresti-ből jelentik: Barca belügyi alminiszter látogatást tett az országos statisztikai hivatalban, ahol Manuila igazgató közölte vele, hogy az eddigi adatok szerint mintegy 20.000 szellemi munkanélkülie van az országnak. Ebbe a számba beletartoznak az állástalan nők is. A 20.000-ból 2500 olyan munkanélküli is van, aki főiskolai oklevéllel rendelkezik. Ez a szám azonban még nem végleges, mert a szellemi munkanélküliek összeírása még nem ért véget. Pontos és végleges képet csak az idevonatkozó munkálatok befejeztével lehet kapni a szellemi munkanélküliek helyzetéről.

— **Kétnapos szabadság a CFR zsidó vallású alkalmazottai részére.** Bucuresti-ből jelentik: A CFR igazgatósága a zsidó vallású alkalmazottai részére péntekre és szombatra szabadságot engedélyezett.

— **Sulyos ítélet a „forradalmár diákok Balkán-szövetsége” 11 tagja ellen.** Bucuresti: A fővárosi hadbírósg kedden hirdetett ítéletet a „forradalmár diákok Balkán-szövetsége” 11 tagjának büntetésében, akik ellen az volt a vád, hogy a fenti szervezet keretében az állam mai rendje ellen tevékenységet fejtettek ki. A bíróság rövid tanácskozás után Berlizon Ilie diákok 10, Mira Lernert 2, Pascu Nicolae és Grosz Györgyöt egyenként 2 év és 6 havi, Crivoiu Solint 2 év 10 havi, Cahane Blankát 2 évi, Rassier Paulát 10 évi, Toba A-Marcut 10 havi, Mailender I-t 8 évi, Haimsohn I-t és Feldmann Viktort 5-5 évi börtönre ítélte. Az elítéltek az ítélet ellen fellebbeztek.

— **Kitüntetés kaptak a magyarországi olimpiai győztesek.** Budapest-ről jelentik: Horthy Miklós kormányzó ma az olimpiászon diadalmasan szereplő magyar kardcsapat és vízpolócsapat tagjainak, valamint azoknak az olimpiákonknak, akik aranyérmeket nyertek, a Toldi Miklós aranyérmeket adományozta, azoknak pedig, akik helyezést értek el, a Toldi Miklós ezüstérmeket juttatta.

— **Villamosszékbe ültette szállásadónőjét.** Csikágóból jelentik: Alfred M. Anderson 38 éves csikágói rádiómérnök azzal a váddal terhelt állt a bíróság előtt, hogy „villamosszékbe” ültette szállásadónőjét. A szállásadónő, a 64 éves Nordbergné bebugyolált kezekkel jelent meg a bíróság előtt és elmondta, hogy a mérnök „villamosszékbe” sulyos égési sebeket ejtett rajta. Anderson beismerte, hogy egy akkumulátornak és nemszigetelt rézdrótnak a segítségével „villamosszékbe” szertelt fel s aztán várta, hogy Nordbergné kíváncsiságból beleüljön. De az asszony csak megfogta a széket. Hogy miért akarta szállásadónőjét villamosszékbe ültetni a mérnök? Mert dühös volt amiatt, hogy Nordbergné mindig nyitva hagyta a szobája ablakát.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál reggel éhgyomorra 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a tápcsatornát alaposan kítisztítja, a vérkeringést megélénkíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.**

— **Nyolcvantagu gyermekbandát lepleztek le Amszterdamban.** Amszterdamból jelentik: Hertogenbush holland községben a csendőrök elfogtak egy 80 tagu gyermekbandát, amely hosszú időn át betöréseket és lopásokat követett el. Egy lakatlan, omladozó kastély volt a gyermekganszterek főhadiszállása. Nagyrészüik 15-16 éves volt. Innét indultak betörő- és tolvajkötutjaikra, itt raktározták el a zsákmányt. Rövid idő alatt állítólag többmillió forint kárt okoztak.

Nagyszabású pénzügyi panamát leplezett le a bucuresti-i rendőrség

Bucuresti-ből jelentik: A rendőrség nagyszabású pénzügyi panamát leplezett le, amelynek során megállapították, hogy egyes adószelvények milliókkal károsították meg a kincstárt. Az 1931. év előtti állami tartozásokat tudvalevőleg belföldi kölcsönkötvényekkel is lehet rendezni. Egyes adóhivatalkók a rendelet ellenére készpénzben hajtották be a parasztoktól az adósságokat és felettes hatóságaiknak úgy számoltak el, hogy az adósok kölcsönkötvényekkel fizettek. Ők maguk megvásárolták a kölcsönkötvényeket tekintetbe véve, hogy egy 1000 leies címletű kötvény forgalmi értéke körülbelül 350 lei, a különbséget zsebrevágták. A családi ügyben számos lefolytatás történt.

ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.21 és háromnegyed, London 15.56 és háromnegyed, Newyork 307.12, Milánó 24.15, Amsterdam 207.20, Berlin 128.30, Prága 12.68, Varsó 57.80, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

Magyar tenyésztőket alánéközték egy olasz városnak. Littorioból jelentik: Gombos Gyula legutóbbi littorai látogatása alkalmával ígéretet tett az ottani telepeselemeknek, hogy tenyésztés céljaira magyar szarvasmarhát adományoz nekik. Ma érkezett meg egy szállítmány Littorioba, a mellyel a miniszterelnök ígéretét váltotta be. 20 tehenet, egy bikát és két magyar komondort küldött, amit Villány Frigyes báró, kvirináli magyar követ adott át Littorio polgármesterének.

Vakmerő zsarolási kísérlet egy constanta-i ügyvédtől ellen. Constanta-ból jelentik: Vakmerő zsarolót leplezett le a rendőrség. Az elmúlt napokban dr. Ghinsberg ismert ügyvéd levelet kapott, amelyben halállal fenyegették meg, ha 5000 leit nem helyez el a kaszinó közelében megjelölt helyen. Az ügyvéd a rendőrséghez fordult és sikerült a megjelölt helyen elfogni Jorga Roman 18 éves fiatalembert, aki beismerte tettét. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy munkanélküli kereskedő-segéd, aki öngyilkosságra gondolt, de halála előtt értékes ékszert akart venni bucuresti-i szerelmének, ezért akarta a pénzt kizsarolni a jómódúnak ismert ügyvédtől.

A lipova-i Róm. Kath. Nőegylet tevékenysége. A „lapán” kávéházban tegnap este 7 órai kezdettel rendezte meg a róm. kath. nőegylet tevékenységét, igen nagy siker mellett. A közönség, amely Lipova-Radna színe-javából rekrutálódott, kitűnően elszórakozva a késő éjjeli órákig maradt együtt nagyszerű hangulatban. A rendezősök özv. Baróti Ferencné és özv. Liptai Kálmáné vezetésével mindent elkövetett az est sikere érdekében, ami nem is maradt el.

A Societatea pensionarilor publici si particulari din Arad (Str. A. Mocioni No. 12.) szeptember 26-án, szombaton d. u. 4 órakor tartja választmányi ülését, amelyre annak rendes tagjai ezennel meghívhatnak. Egyben felhívja özvegy Örfi Ferencné Str. Gen. Grigorescu 5 szám alatti nyugdíjast, hogy az arad-i állomás iktatóhivatalánál jelentkezzen. Az elnökség.

Író- és tanszerek Császár papíráruházában, Select-mozgó mellett.

Az SCA „Czárán” osztálya vasárnapi túráját Kiss Géza a következő útvonalon vezeti: Siria, Cetate, Ferdeu veche, Livada. Indulás a 8 óras villanyossal, visszatérés este 8 órakor. 26-án éjjeli túra Casoia-ra. (Holdvilág van). Indulás a délután 6 órai villanyossal, visszatérés másnap este 8 órakor. Vezető: Bratescu Zeno. Vasárnap párnázott autókamion indul Casoia-ra. Indulás reggel 7 órakor. Jelentkezéseket Sándor Iván és Tsa. iroda és Manea üzlete vesz fel. Október 10-12-én kirándulás az 1380 mtr. magas Padesul-ra, amelyet Lugoj-on és a gyönyörű fekvésű Nadrag-on keresztül autobusszal közelíthetünk meg. Megszállás Nadrag-on, ahol megtekintjük a vasgyárat is. Másnap gyalogtura a Padesul-ra, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a Retezat csúcsaira. Visszatérés vasárnap este. Vezető: Mihály Gyula. Felvilágosítással a fenti iroda szolgál. Értésítjük turistáinkat és Arad kiránduló közönségét, hogy a jernova-i, valamint a lipova-i gerincen levő kurtak kiszáradtak, ezért az odatervezett kirándulásra mindenki vizet vigyen magával.

MA az alanti gyógyszerházak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria.
DANCIU, Plața Mihai Viteazul.
BERNAT, Lángi Gará (vasatállomásnál)

Credo-gyűlés. A Credo-egyesület szeptember 27-én d. e. 11 órakor rendes gyűléstermében tartja meg ezévi megnyitó-gyűlését. Előadást ez alkalommal Szalay Albert minoritarendi áldozópap tart Szent Ferencről. Credo-tagok által bevezetett vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Írógépek
CSÁSZÁR,
Str. V. Goldis No. 1.
Select-mozó mellett.
Telefon: 393.

A Tornaegyesület turista-osztálya szeptember 27-én, vasárnap reggel 5 órai villamos-indulással Podgoria-i turát rendez. Utirány: Ghioroc, Cheches, Izvorul Schmidt, vissza ismeretlen uton Ghioroc-ra. Visszaérkezés este 9 órakor. Könnyű túra, vendégeket szívesen látunk. Jelentkezés a Foto Central-ban és a klubhelyiségben. Vezető: Glück László. Szerdán, szeptember 30-án este fél 9 órakor ezidei első tanulmányi kirándulás a Czettel-féle furnérgyárba. Vezető és előadó: Fischer Jenő. A tanulmányi kirándulásra az egyesület tagjait és vendégeket is szívesen látják. Találkozás szerdán este 8 órakor a klubhelyiségben: Avram Iancu-tér 21.

A világ leggazdagabb kutya

Ez a cím kétségek nélkül egy Toto nevű csikagói pincsit illet meg. Az eb 30.000 dollárt örökölt gazdájától, McDermott kisasszonytól, aki 70 éves korában halt meg. A McDermott-család megdermedt az iedtségtől, amikor a végrendeletet felolvasták. Elhatározták, hogy perrel támadják meg a végrendeletet. Toto tehát kutya létére nemcsak gazdag, hanem alperes is.

Idegesség emberek gyomor- és bélbalánál naponta reggelizés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet kissé felmelegítve régesrégóta bevált háziszser, amely a székletet és az anyagcserét még megrögzött esetekben is igen kellemesen szabályozza. Az orvosok ajánlják.

Áru- és könyv-társulásoknál Kerpelnél intezze még ma el, mivel szombaton az üzlet ünnep miatt zárva lesz. 4537

Konietticsata és éremeső New-Yorkban. Az amerikai olimpiai csapat több részletben érkezett meg hazájába (sőt egyes olimpikonok még mindig Európában turáznak). Így kissé eltolódott az olimpiai csapat newyorki ünneplése. New-York olimpiai ünnepe az ugynevezett Broadway Parádé volt. Az autók száza vonultak fel az olimpiai győztesekkel hosszú sorban a Broadwayn, egészen a Park Avenue-ig, New-York szívéig. Megteltek emberfejekkel a felhőkarcoló és megakadt a forgalom. Amerikai szokás szerint az ablakokból nem virágokat, hanem fehér és színes konietticsatát zúdítottak az olimpiai győztesek kocsijára. Az első kocsiiban ült Jesse Owens, a négyeseres olimpiai győztes, a másodikban Helen Stephens, a harmadikban Farlo Meadows, a negyedikben Metcalfe. Kiséretükben olyan nagyságok voltak, mint Jack Dempsey és Bab Ruth, a baseball-király.

A menet keresztülvonult Harlemen, a néger negyeden is, ahol szólni nem akart ünneplésben részesítették a színes olimpiai győzteseket. A végül a Randall Islandon lévő városi stadion volt, ahol az olimpiai válogató-versenyeket is tartották. Itt fogadta az olimpiai győzteseket La Guardia, Newyork polgármestere, üdvözölte őket a város nevében és átnyújtotta nekik és vezetőiknek Newyork városának az olimpiai sikerek jutalmazására külön veretett emlékérmét.

Stoica szófiai meghatalmazott miniszter incidense a bolgár hatóságokkal

Szófiából jelentik: Stoica Vasile, Románia szófiai meghatalmazott minisztere, a bulgáriai Rahovaba utazott, hogy ott felkeresse az 1877-ben, a törökök elleni háborúban elesett román katonák síremlékét. Megérkezése után a rendőrségre idézték és ott közölték vele, hogy a síremlék meglátogatása tilos. Stoica követ a bolgár belügyminisztériumhoz fordult, de egyben a külügyminisztériumnak is tudomására hozta az esetet. Néhány órával később a bolgár belügyminisztériumból már utasítás érkezett, hogy a követ a síremlék akadálytalanul megtekintheti.

Varsói lap elismerő cikke Antonescu külügyminiszter politikájáról

Varsóból jelentik: Az Information Politique Polonaise cikket közöl Románia külpolitikájáról és ezzel kapcsolatban a legnagyobb elismerés hangján ír Antonescu külügyminiszter személyéről. Az új külügyminiszter — mondja a cikkíró — elődeinek azt a politikáját folytatja, amely Romániát egy fényes jövő felé viszi. Ez volt a Bratianuk és Tache Ionescu politikája is. A liberális párt az ország külpolitikájában a már meglévő szövetségek kimélyítésén dolgozik, hogy ezáltal biztosítsa az ország életlehetőségeit. Ez a politika különben kezeség arra, hogy Lengyelország és Románia barátsága és szövetsége a jövőben még csak hathatósabbá válik és kifejlődik. Eppen ezért Lengyelország örömmel vette tudomásul Antonescu külügyminiszter szavait, programját illetően.

Egy cernaut-i tanárnő öngyilkos lett, mert áthelyezték

Cernauti-ból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt Cernauti-ban, ahol Stareiradov Eleana 25 éves tanárnő agyonlőtte magát. A tanárnő nagynénjénél volt látogatásban és éjszaka 1 óra tájban revolverlövés riasztotta fel a lakókat. A fiatal leányt holtan találták meg szobájában. Megállapítást nyert, hogy a revolvergolyó jobb halántékát furta át. A szoba asztalán bucsulevelet találtak, amelyben a tanárnő bejelentette, hogy azért vált meg az életétől, mert más városba helyezték át.

Divatóság lesznek az élénk színű autók

Newyorkból jelentik: A nagy amerikai autógyárak már elkészítettek 1937-es modelleikkel, sőt legnagyobb részüket már nagy titokban ki is próbálták. Azzal már tisztában vannak a tervező mérnökök, hogy mik lesznek a technikai újítások és milyen újabb szellemes szerkezetek teszik még könnyebbé az autóvezetést és még megbízhatóbbá a kocsit, azonban van valami, amit még nem tudtak és pedig az, hogy milyen színűek legyenek a jövő év kocsijai? A szín egyre fontosabb szerepet játszik az automobiliparban, mert míg a férfi elsősorban a kocsit technikai tulajdonságai iránt érdeklődik, addig a nőt az autómobil külseje, főképpen pedig a színe érdekli elsősorban.

A nagy amerikai autógyárak úgy próbálják megállapítani a hölgyközönség ízlését, hogy jószemlét megfigyelőket küldenek szét a divatos fürdőhelyekre, még pedig nemcsak Amerikába, hanem Európába is elküldik megbízottait, hogy onnan pontos statisztikai kimutatókkal és fényképekkel, sőt színvázlatokkal illusztrált jelentéseket küldjenek. Európában főképp Páris, Deauville és Biarritz autószepegyversenyre jönnek számításba. Amerikában pedig Long Island, Kalifornia és Florida tengeri fürdői. Az idén beérkezett jelentések egyöntetűen arra mutatnak, hogy a hölgyközönség megunta a méltóságáteljes sötét színeket, mert egyre több világos és élénk színű autó jelenik meg a Concours d'Eleganceokon. Az amerikai autógyárak a jelentések alapján már nagy megrendeléseket is tettek a festékgyáraknál és ezekből láthatjuk, hogy az idén diadalmasan bevonulnak az életéltcsontszíni, világoskék, gesztenyeharna, zöld, sárga, galambszürke és fehér autók. A sárhányók színe el fog itni a kocsit alaptónusától. Érdekes, hogy az idáig oly divatos csillogó krómveretek szinte teljesen eltűntek a szépségversenyekről és ennek megfelelően az amerikai gyárak az idén már nem is terveznek ilyen kocsikat.

Szenlős, pattanásos

májtoltos, miteseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban.
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kisantant-államok tizesztendő gazdasági forgalmának tanulságai alapján határoz a bucaresti-i gazdasági konferencia

A német ipar gazdasági offenzívájának megszüntetése a napirenden — A három állam árucseréjében mutatkozó aránytalanságok megszüntetése képezi a konferencia főfeladatát

Az „Agence Economique et Financière” legutóbbi számában hosszasan foglalkozik a kisantant-államok közötti gazdasági kapcsolatokról, amelyekre vonatkozóan a következőket írja:

— A román-jugoszláv petrolumszállítási egyezmény részletei már ismeretesebbek. Ennek értelmében tudvalevőleg negyven ezer tonna petrolumot szállít Románia Jugoszláviának. Ezzel szemben Románia rezet kap Jugoszláviától. Különös figyelmet érdemel azonban Sztójadinovics jugoszláv minisztereinek prágai látogatása, amelynek alkalmával **lőbb csehszlovákiai ipari üzemet tekintett meg.**

— Ugy látszik, — írja az Agence Economique et Financière — hogy

a kisantant csehszlovák termékekkel akarja pótolni a német árukat, hogy illy módon gátat vessen a nemrég megindult német gazdasági offenzívának.

A jugoszláv minisztereinek rövidesen Párisba és Londonba utazik, ahol a közeljövőben kibocsátandó, hat hónapra szóló kincstári bönök kölcsönfeltejeliről tárgyal. Ezekkel fizeti ki ugyanis Jugoszlavia Románia petrolumszállításait. A pozsonyi egyezménynek tehát egyik rendkívül lényeges pontja, hogy megakadályozza a német ipar balkáni terjeszkedését.

A három kisantant-állam gazdasági együttműködésének részletes tervezetét egyébként, mint már jelentettük, a bucaresti-i gazdasági konferencián dolgozzák ki.

Érdekes és tanulságos adatokat nyújt a helyzetről az a most Belgrádban közzétett statisztika, amely Jugoszlavia és másik két kisantant-állam közötti áruforgalom adatait öleli fel. Ez a következő:

Jugoszlavia csehszlovákiai kivitele 1930-ban 332.386 tonnát tett ki, 437.3 millió dinár értékben. A következő évben a Csehszlovákiába irányuló kivitel 255.505 tonna volt, 540.00 dinár értékben. **Ez év első hat hónapjában pedig 34.233 tonna, 238.4 millió dinár értékben.** A jugoszláv kivitel Csehszlovákiába 1934-ben 11.28 százaléka volt az összkivitelnek, 1935-ben 13.40 százaléka, 1936. első felében pedig 44.61 százalék, **ami némi emelkedést jelent.**

1932-ben Jugoszlavia Csehszlovákiába 299.3 millió dinár értékű árut, vagyis összkivitelének 8.11 százalékát exportálta. 1933-ban pedig összkivitelének 10.84 százalékát, ami 361.1 millió dinárnak felelt meg. Az egyes termények közül a bab, az aszaltszilva, a buza, a tengeri, cukorrépa, nyershal, bőr, építőfa, feldolgozott faáru, ólom és a széna kivitele lényegesen csökkent az utóbbi esztendőben, a nyers-gyümölcs, a kender, a komló, a feldolgozott husáru, a sertézsír, a tojás, az ércék kivitele viszont jelentékenyen emelkedett, 1935-ben Jugoszlavia 91.6 millió dinár értékű levelesdohányt szállított Csehszlovákiába, míg az előző évben Csehszlovákia nem vásárolt dohányt Jugoszláviából.

A csehszlovák behozatal Jugoszláviába viszont milliárdos számokat mutat. 1922-ben 1.277.9 millió dinár értékű árut vásárolt Jugoszlavia Csehszlovákiától. 1928-ban a csehszlovák behozatal 1.402.1 millió dinár volt, 1932-ben már csak 447 millió, 1933-ban 348.8 millió, 1934-ben 417.6 millió. 1935-ben 516.8 millió, **ez év első felében pedig 347.1 millió dinár, vagyis összbehozatalunk 17.35 százaléka.** Emelkedőben van a szövetáru behozatal, a pamutból készült szövetek, a bádögé, a vásárué, a gyapjúiparé, a elektrotechnikai cikkeké, a szállítóeszközöké, a festéké, a porcellánárúké, csökekben pedig a csőanyagé, a birkagyapjúé, a gépeké és szerszámoké, a nyomdaiparé. A pamutból készült áru behozatala az első év felében 96.1 millió dinár volt, a múlt évi 95.1 millió dinárral szemben. Az elmúlt tizenegy év alatt Jugoszlavia exportja Csehszlovákiába 8.671.3 millió dinár volt. **Csehszlovákia viszont 15.758.2 millió dinár értékűt adott el Jugoszláviának vagyis majdnem a dupláját annak, amit elludott szövetségesénél helyezni.**

A jugoszláv-román áruforgalom számadatai

lényegesen kisebbek. 1922-ben Jugoszlavia kivitele Romániába 10.6 millió dinár volt, 1935-ben 16.6 millió dinár, **ez év első felében pedig 12.3 millió dinár, az összkivitel 0.75 százaléka.** 1922-ben Románia 243.5 millió értékű árut szállított Jugoszláviába, 1935-ben a román import értéke 67.9 millió dinár volt, vagyis az **összimport 1.84 százaléka, 1936. első felében pedig 38.6 millió dinár, az összbehozatal 1.93 százaléka.**

A Romániába irányuló jugoszláv bakkivitel, továbbá az ércék, a bőr kivitele csökkent. 1934-ben 9.4 millió dinár értékű petrolumot importált Jugoszlavia Romániából. 1935-ben a román petrolumkivitel már csak 5.9 millió dinárt tett ki. Csökkenőben van a benzín-, a só- és papirbehozatal is, a **naftabehozatal értéke viszont 38.4 millió dinárról 48.2 millió dinárra emelkedett.** Ebben az évben különösen sok naftát szállított Románia, az első felében a **naftabehozatal értéke elérte a 33 millió dinárt, a tavalyi egész évi 48.2 millió dinárral szemben.**

A jugoszláv külkereskedelmi mérleg Romániával szemben az elmúlt tizenegy év alatt 60.70 dinárral passzív. **Ez alatt az idő alatt Romániába szállítottak 2.524.1 millió dinár értékű árut, a 2.584.8 millió dinár értékű román behozattal szemben.** Ezeket a feltűnő aránytalanságokat, amelyek főleg a jugoszláv exportcikkek elhelyezési lehetőségeit csökkentik a két szövetséges államban, igyekszik a gazdasági kisantant megszüntetni. Az eddigi fáradozások azonban kevés eredménnyel jártak, aminek főleg az az oka, hogy **Csehszlovákia, a két szövetséges állam agrárterményeinek legnagyobb felvevő piaca, fokozatosan áttért a gazdasági önállósítás rendszerére.** A gazdasági kisantant három al a nehéz feladat, hogy a különböző érdekeket és szempontokat megkísérelje összehangzásba hozni és ebben van a bucaresti-i találkozójának jelentősége.

Benyújtották a jelölő-listákat az arad-i munkakamarai választásra

Az arad-i munkakamarai választásra csütörtök délután nyújtották be a három tagozat jelölő-listáit. Mint ismeretes, a munkakamarai választáson külön listát nyújtanak be az iparos-, a magántisztviselő- és munkástagozat tagjai. A munkások 24, míg a kisiparosok és a magántisztviselők 13-13 rendes- és póttagot jelölnek. Így tehát a megválasztandó munkakamarai tanácsban összesen 50 rendes tag vesz részt.

A csütörtökön délelőtt benyújtott jelölő-listák a következők:

Iparos tagozat. Rendes tagok: *Feier L. Stefan, Bodrogean Aurel, Tulbure Ioachim, Oprean Anton, Cristea Petru, Fleischmann Stefan, Köszeghy Emil, Baritz Máté, Strzalka János, Munteanu Teodor (Petroşani), Motiu Ioan (Deva), Comsa Ioan (Alba-Iulia), Bacila Ioan (Blaj).* Póttagok: *Tincu Ioan, Sarbu Ioan, Tatu Lazar, Gabor Dimitrie, Baciu Nicolae (Orăştie), Gáspár Árpád, Reiner József, Bojic Ernest, Mihály László, Grapa Victor (Alba-Iulia), Dobroi Vasile (Deva), Radu Ioan (Blaj), Kornett Péter.*

Magántisztviselő tagozata. Rendes tagok: *Mosciu Victor, Gui Teodor, Damacus Aurel, Curtu Ioan, Epure Dumiru (Deva), Moldovan Victor (Blaj), Sándor Gyula, Spáth Antal, Balla Károly, Filipas Ioan, Donáth Pál, Csillag István, Kronberger Lajos.* Póttagok: *Pópcsu Aurel, Bergmann László, Farkas Antal (Diciosanmartin), Homorodean Dumitru (Petroşani), Sabadus Cornel (Alba-Iulia), Jancer István, dr. Ciumpila Petru, Bratescu Zeno, Engel Ernő, Manca Ludovic, Herteg Nicolae, Munteanu Stefan, Kónya Sándor.*

Munkástagozat. Rendes tagok: *Garboveanu Simion, Soit Petru, Roman Stefan, Stefan Todor, Lascau Nicolae, Monteiu Simion, Cristea Aron, Biró János, Nemes Gyula, Herbei Matei, Balasiu Stefan, Triff Vasile, Popa Nicolae, Ciura Gheorghe*

Kisiparos nem fizet forgalmi adót

Megsemmisített a timisoara-i írásbíróság egy törvénytelen adóbehajtást.

Széles rétegeket érdeklő adóügyi döntést hozott a timisoara-i írásbíróság. Hónapok óta ugyanis sok panasz hangzik el a pénzügyigazgatóságok forgalmiadó kivetése ellen, mert az adóhivatalok nem veszik figyelembe az adótörvény kilencedik szakaszát, amely határozottan kimondja, hogy a kisiparosok mentesítve vannak a forgalmiadó alól. Így az országban számos törvényellenes adóketés történt és súlyosította a helyzetet, hogy a törvény értelmében a forgalmiadó kiróvása ellen nem lehet fellebbezni, az adóalany legfeljebb csak a végrehajtás ellen tiltakozhatik.

Igy történt legutóbb, hogy háromszázalékos forgalmiadót vetettek ki Láng Erika timisoara-i Libertati-i-téri kesztyűkészítő üzemére, jóllehet az is kifejezetten a kisiparosok kategóriájába tartozik. A forgalmiadót a felhasznált bőrmennyiség után vetették ki 12.000 lei összegben. Mivel fellebbezésnek nem volt helye és mivel az üzem nem volt hajlandó kifizetni a magas összeget, az adóhivatal árverést hirdetett az üzem raktárára és berendezésére.

Az árverés ellen Láng Erika előterjesztéssel élt a írásbíróságnál, amely tegnap tárgyalta az ügyet. Fodor Sándor dr. ügyvéd az adótörvény vonatkozó szakaszára hivatkozva, törvénytelennek minősítette az adóketést és ennek következtében az árverést is. Igazolta, hogy az üzem nem foglalkoztat ötnél több munkást, fel van véve az Ipartestületnél és így kisipari üzemnek számít. Anastasescu Radu írásbíró elfogadta ezt az érvelést és ítéletében kimondta, hogy kisiparos a törvény értelmében nem köteles forgalmiadót fizetni és ezért megsemmisítette az adóhivatal árverési végzését. Az ítélet ellen az adóhivatal semmiségi panaszt jelentett be és így a forgalmiadó ügye a törvénytörést is foglalkoztatni fogja.

= Buzakivitel Görögországba. A szövetségi minisztériumban folytatott tárgyalások eredményeképpen nagyobb mennyiségű buza Görögországba való szállítására kötöttek megállapodást. A buza árát 137 shillingben állapították meg tonnáként.

= A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyek figyelmét ismételtén felhívja arra, hogy a forgalmiadó a számlák végösszege után fizetendő, tehát azon összeg után, amelyben befoglaltatnak a csomagolási és szállítási költségek, valamint az adó is. Azokat, akik a jövőben ezt nem veszik figyelembe, szigorúan megbüntetik.

Spineanu Ioan, Crisan Mihai, Macean Dumitru, Vostinar Gheorghe, Strengar Demian Sava, Czirner Ferenc, Varga Kálmán, Kiss János, Savaiu Gheorghe. — Póttagok: *Stanciu Iosif, Oprea Constantin, Plesa Gheorghe, Alic Ioan, Pogansky Ioan, Veres Elek, Bornemisza Miklós, Saás Lajos, Treştian Petru, Rénner János, Savu Nicolae, Neagu Nicolae, Puscau Stefan, Popa Nicolae, Cinchiana Zaharie, Rosu Miron, Simandan Aurel, Müller Valentin, Lipnicszki Gyula, Losnita Ioan, Scurity Petru, Cepar Adalbert, Murányi Jakab, Motiu Viliam.*

Tekintettel arra, hogy az arad-i Munkakamara körzetébe Arad-megyén kívül Hunedoara, Tarnava-Mica- és Alba-megyék is tartoznak, a csütörtökön benyújtott jelölő-listákon természetesen ezek a megyék is képviselőkhöz jutottak.

Az Aradmegyei Takarékpénztár autorizációt kapott a Consiliul Superior Bancar-tól bemutatóra szóló betétek ellogadására

Tudvalevő, hogy az új banktörvény általános korlátozta a bankoknak betételfogadási jogát a bemutatóra szóló betétekre vonatkozóan. A törvény értelmében is azonban az általa létesített központi ellenőrző szervnek, a Consiliul Superior Bancar-nak joga van az erre érdemesnek talált pénzintézeteket ezen korlátozás alól mentesíteni. Az Aradmegyei Takarékpénztártól nyert értesülésünk szerint a Consiliul Superior Bancar február 16-án megtartott ülésében ezen intézetnek a bemutatóra szóló betétekre vonatkozó korlátlan betételfogadási jogot megadta és erről a határozatáról az Aradmegyei Takarékpénztárt átíratban értesítette.

A fizetésektelen iparosok iparengedélyeinek becserélése

Mi történik az iparosözvegyek és árvák iparengedélyeivel?

Az új ipartörvény egyes rendelkezéssel körül még mindig tájékozatlanság uralkodik. Így sok kérdésre adott alkalmat, hogy az iparengedélyek becserélése alkalmával *mi lesz az iparosok özvegyeinek és árváinak helyzete.* A törvény értelmében az iparosok özvegyei vagy árvái minden akadály nélkül megkaphatják az új iparigazolványt, de *a törvény kötelezi őket arra, hogy szakképzett mestert tartsanak.*

Az ipartörvény végrehajtási utasítása most megjelent és ennek értelmében az iparosok özvegyeinek vagy árváinak harminc napon belül kell benyújtaniuk az iparengedély becserélésére vonatkozó kérelmet a Munkakamarához. A Munkakamara a kérelem alapján az új iparengedélyt kiállítja, de *ez az iparengedély érvényét veszti abban a pillanatban, amikor az iparos özvegye újból írnihez megy, vagy az iparos árvája közben eléri nagykorúságot.* A végrehajtási utasítás azt is megemlíti, hogy az iparosok özvegyei vagy árvái *üzemüket nem vezethetik önállóan, csak abban az esetben, ha mesterkönyvvel rendelkeznek és ha ilyen nem volna, úgy kötelesek szakképzett mestert alkalmazni.*

Azok a fizetésektelen iparosok vagy az iparosoknak az a része, akiknek áruraktárát adóban vagy más címen elárverezték és emiatt nem a saját nevük alatt olvatták tovább iparukat, kényes helyzetbe kerülnek és egyes vélemények szerint nem kérhetik iparengedélyük becserélését, mert a végrehajtási utasítás ilyen esetekben ezt a lehetőséget csak azok részére biztosítja, akik több mint tíz munkással vagy husz lőerőnél nagyobb üzemmel dolgoznak. Valószínű azonban, hogy a végrehajtási utasítás mellett még egy újabb intézkedést is kiad a munkügyi miniszterium, mert hiszen több ezerre tehető a fentemlített iparosok száma és ezekről még nem történt intézkedés. *A leghevesebb tehát, ha az ebbe a kategóriába tartozó iparosok, akik tíz munkásnál kevesebbet foglalkoztatnak és husz lőerőnél kevesebb üzemre vannak berendezkedve, iparukat pedig az ismert okok következtében feleségük nevére állították ki, beadják a törvényben előírt határidőig a becserélésre vonatkozó kérvényüket a Munkakamarához, mert biztosra vehető, hogy később róluk is gondoskodás történik.*

— PRÁGÁBAN MEGALAKUL A KISANTANT GAZDASÁGI KÖZPONTJA. Belgrádból jelentik: A „Politika” írja, hogy október elsején Prágában megalakul a kisantant gazdasági központja, melynek elnöke Vavretzky volt budapesti cseh követ lesz, aki jelenleg a Bata-művek igazgatója. A gazdasági alakulatnak, amelynek tagjai a cseh gazdasági élet kiválóságai lesznek, 1 millió csehekrona alaptőkéje van.

— Román-német gazdasági meg egyezés jött létre. Münchenből jelentik: Szeptember 8. és 24. között nagyszabású román-német gazdasági tárgyalások színhelye volt München. A tárgyalások folyamán több fontos megállapodás jött létre az áruforgalom lebonyolítására vonatkozóan. Elkészült egy pótegyezés is, amely az 1935. május 21-én aláírt román-német kllring-egyezményre vonatkozik, amely különösen az áru- és pénzforgalomra lesz kihatással.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Let. 840.—

Külföldre havonta 50.— Let. jel több

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinánd 4. Telefon: 151.

Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

MIÉRT SZÖKÖTT MEG Churchiu lord leánya?

Nagy botrány Anglia egyik legelőkelőbb családjában

Londonból jelentik: Napok óta csak erről folyik Londonban a szóbeszéd. Miért szökött meg Miss Sarah Churchill? Mint az már rendesen lenni szokott, az izgalmas filmekre emlékeztető, kalandoszerű szökevény, sokkal többet sejtjenek az emberek, mint egyszerű romantikát. A közvélemény rokonszenve ezuttal is, mint Angliában csaknem minden esetben, a szerelmes ifjú leány mellett nyilatkozik meg, akinek személye éppen magas származásánál fogva, különösen érdekli az embereket.

Hogy a moziromantika teljes legyen, a legújabb világgá röpitett hír Winston Churchill leányának és fiának, Randolphnak, izgalmas óceáni versenyfutásáról számol be. A világközvéleményt ez a hír főleg az apa személyén keresztül érdekli és nem is sejtik, hogy a társadalmi esemény főszereplője éppen olyan érdekes, mint tehetséges ifjú hölgy, aki méltó viselője a nagy Churchill névnek. Méltán kísérté eddig is nagy érdeklődés a személyét és csak természetes, hogy óriási feltűnést keltett, amidőn híre futott, hogy a „Bremen” óceánjáró gőzösön szüleinek beleegyezése nélkül elhagyta Angliát.

A szép Sarah eddigi életét főleg egy dolog dominálja: a feltűnni vágyás. Családi köre

Angliának nemcsak egyik legelőkelőbb, de legérdekesebb familiája is.

Winston Churchill fiatalon nősült. Felesége még ma is Anglia egyik legszebb asszonya. Házasságuk példás. Gyermekük: Randolph, Diana és Sarah. Winston Churchill negyven éve tagja az alsóháznak és több, mint husz évig vett részt különböző kabinetekben, de nagy elfoglaltsága dacára, mintaképe a jó férjnek és a gondos családfőnek. Westerhamben, a kenti grófságban van a kastélya, itt él a család, itt nevelkedtek a Churchill-gyerekek és innen jár föl Winston Churchill Londonba, Randolph Etonban, majd Oxfordban tanult, de csakhamar hátat fordított a tanulmányoknak és megjelent Londonban. A megértő apa nem állott utjába annak a szándékának, hogy fia már ifjú korában elkezdje az életét. Ez a megértés üdvös dolognak bizonyult, mert Randolph Churchill már egy év múlva meghívást kapott az Egyesült-Államokba, hogy ott egy előadás-sorozatot tartson. Ezek az előadások olyan sikerrel jártak, hogy amikor visszatért Londonba, a tizenhétéves fiút az ana büszkén mutatta be a londoni társaságnak. A Tizian-vöröshaju, szép Diana Churchill

szülei ellenzése dacára, tizenhétéves korában férjhezment Sir Abe Baileyhez, akitől csakhamar elvált és újra férjhezment.

A család egyik híres ősenek szerelmi regénye

Sarah Churchill, a legfiatalabb Churchill-leány, nevét a Churchill név megalapítójának, John Churchillnek, a híres brit hadvezérnek felesége után kapta. Az első marlboroughi herceg, aki az európai nemzetek seregeit tíz ütközetben vezette Franciaország ellen és arról volt nevezetes, hogy csatát sohase veszített, annakidején a legféltettebb név volt Európában. Fiatalon beleszeretett Sarah Jennings of Grammontba és erről a szerelemlől Winston Churchill a következőket írja világhírű munkájában: „Marlborough, His Life and Times”: A hetvenes évek elején (1675—1676.) egy új csillag tűnt fel az angol udvarnál, Sarah Jennings, a yorki hercegnő fiatal udvarhölgye. Ez a fiatal szép leány tizenkétéves korában került az előkelő londoni társaságba és tizenöt éves korában már táncolt egy bálon John Churchillel, a későbbi marlboroughi herceggel. Bár minden valószínűség szerint a fiatal Churchiu

chill mindjárt az első alkalommal észrevette a csodaszép leányt, mégis csak az első bál után szerettek egymásba. Ekkor egy egész éjszakán át együtt táncoltak.

Igazi szerelem volt, — írja tovább Churchill — és a szerelmük egy életen át tartott. Ugyanezen az oldalon azonban előfordul a jelenlegi Sarah Churchill esetéhez hasonló történet is. A fiatal Sarah Jennings nem értett egyet szülei és többször megfenyegette őket, hogy megszökik a St. James-palotából. Hogy az udvart megkímélik botránvoktól, a szülők a fiatal Sarah minden kívánságát teljesítették. Tehát már az első Sarah Churchill is fenyegetődzött szökéssel.

Sarah Churchill akl most az érdeklődés központjába került. 19 éves. Már gyermekkorában színpadra vágyott és mindent elkövetett, hogy szülei beleegyezzenek pályaválasztásába, Angliában előkelő családok gyermekei régi idők óta fogva, minden előítélet nélkül mehetnek a színészi pályára. Csak egy példát mondok: Lady Diana Cooper, a hírneves angol színésznő a rutlandi herceg leánya, a mostani hadügyminiszter, Mr. Duff Cooper felesége. (Lady Diana Cooper és férje különben Edward király társaságában járta a Földközi-tengert az elmúlt hetekben.)

Utban — Amerika felé

Miss Sarah Churchillel azonban szülei mindenáron távol akarták tartani a színpadtól. Féltették, hogy a művészi vállalkozás ártani fog az amugyis gyöngye szervezetének. De minden figyelmeztetés hiába volt.

A fiatal Sarah Churchill tavaly tavasszal szerződést kötött B. Cochranal, a híres színházi managerrel

és fellépett a nagyszerű „Follow the Sun” revüben. A szülei is ott voltak a premieren, nagy öröm volt, nagy siker volt és már-már úgy látszott, hogy szent a béke. Hogy most mi történt, senki sem tudja. A szülők hosszú ideig nem is voltak Angliában. Winston Churchill csak a napokban tért vissza Franciaországból, ahol a francia hadgyakorlatokat szemlélte. Mindenesetre az a tény, hogy Randolph Churchill huga után utazott a legközelebbi hajón, azt bizonyítja, hogy a szülők nagyon komolyan ellenzik leányuk amerikai színpadi szereplését. Jelen sorok írója jól ismeri a fiatal Churchillel, ha ő azért utazott a Queen Maryn Amerikába, hogy visszahozza szeretett huját, Sarah, úgy minden valószínűség szerint a legközelebbi hajón vissza is fogja hozni.

Elutazott Budapestről a német külügyminiszter

Budapestről jelentik: Neurath báró német birodalmi külügyminiszter többnapos tartózkodás után elutazott Budapestről. Reggel 9 óra előtt érkezett meg a német külügyminiszter feleségével, valamint Mackensen német követ és felesége társaságában a Mátyás-földi repülőtérre. Üdvözölte a bucsúztatására megjelent előkelőségeket, így Ápor Gábor báró meghatalmazott minisztert, a magyar külügyminiszter állandó helyettesét, báró-ciházi Bárczy István államtitkár, aki a miniszterelnök képviselőjében jelent meg. Ezután a német külügyminiszter feleségével beszállt a német Luftansa repülőgépebe és a repülőgép pontosan 9 órakor elindult Bécs felé.

Budapestről jelentik, hogy Göbbels német propagandaminiszter hétfőn Athénból visszatérően Budapesten leszáll és egy fél napot fog eltölteni.

Berlini jelentés szerint Neurath báró Budapestről jövet a délutáni órákban megérkezett a tempelhoffi repülőtérre.

SPORT KÖZLÖNY

Pénteken állítják össze a Gloria csapatát a Venus elleni meccsre

— Vuia főhadnagy játékvezetése sima mérkőzést ígér —

Napok óta nagy izgalomban van Arad sporttársadalma a vasárnapi mérkőzés miatt, amikor a fővárosi Venus kitűnő együttese látogat el Arad-ra, hogy a Gloria elleni bajnoki meccset megvívja. A Venus csapata pénteken este indul el a fővárosból, hogy a meccsre pihenten álljon ki. A Gloria még nem fejezte be előkészületeit a vasárnapi mérkőzésre, hanem pénteken tartja utolsó edzését, amely után sor kerül a csapat összeállítására is. Tekintettel arra, hogy Igna büntetése már lejárt és a kitűnő szélső ismét sorompóba állhat, a Gloria legkomplettebb csapatát küldi a Venus elleni harcra és minden bizonnyal így fog kiállni:

Theimler—Varjassv, Volentir—Lupaş Dobra, Weichelt—Igna, Rohan, Fritz, Cheresla-

dani, Mercea.

A csapatból Volentir, Dobra, Igna, Fritz, Cheresladani, Mercea és Lupaş tagjai voltak az elmúlt héten a fővárosban a Carol Kupa-mérkőzések során diadalmasan szereplő Nyugati Liga válogatottjának és úgy ezek a játékosok, mint a többiek, jó formában várják a vasárnapi meccset. A központi bírótétel, mint azt már megírtuk, Vuia főhadnagy, sibiui játékvezetőt delegálta a meccs levezetésére, akinek korrekt, erélyes bíraskodása garancia a meccs sima, zökkenőmentes lefolyására. A Gloria pénteken és szombaton a Concordia-napirkereskedésben, vasárnap délelőtt pedig a Fehér Kereszt-szálloda halljában árusítja elővételben a meccs jegyeit.

Az AMEFA és Tricolor vezetnek az ifjusági bajnokság első fordulója után

Az alkerületi ifjusági bajnokságban vasárnap indultak meg a küzdelmek a bajnoki pontokért és az első forduló több nagyarányú eredmény volt. Az AMEFA és a Tricolor ifjusági csapatai tucatnyi gólt lőttek és így ez a két csapat vezet az egyes csoportokban. A Gloria és a CAA 7-7 lött góllal a második helyeken állnak, de az Olimpia-PTT, Astra és a B) csoportban a Titanus is nyert meccsekkel szerepelnek. A két csoport táblázatát alább adjuk:

A) csoport:					
1. AMEFA	1	1	—	12	0 2
2. Gloria	1	1	—	7	0 2
3. Olimpia-PTT	1	1	—	2	0 2
4. Astra	1	1	—	2	1 2
5. SGA	1	—	—	1	1 2
6. Crisana	1	—	—	1	0 2
7. Unirea	1	—	—	1	0 7
8. USA	1	—	—	1	0 12

B) csoport:					
1. Tricolor	1	1	—	12	0 2
2. CAA	1	1	—	7	0 2

3. Titanus	1	1	—	4	1 2
4-5. Fortuna	—	—	—	—	—
4-5. Transilvania	—	—	—	—	—
6. Hakoah	1	—	—	1	1 4
7. Juventus	1	—	—	1	0 7
8. Intelegerea	1	—	—	1	0 12

Ujabb tennisz-bajnokságot nyert Somogyi Klári

Bucuresti-ből jelentik: Az országos tennisz-bajnoki verseny során Somogyi Klári újabb bajnokságot nyert: Schmidttel egy pártban megnyerték a vegyes páros bajnokságot is, ahol az elődöntőben 6:1, 6:2 arányban győztek a cluj-i Barabassy—Pusztay-duo ellen, a döntőben pedig a P. Zizovits Lenke—Hamburger-kettőst intézték el 6:2, 6:2 arányban fölényesen.

Kupameccset játszik az Olimpia Timisoara-n

Az Olimpia-PTT csapata vasárnap Timisoara-n vendégszerepel, ahol a Banatul ellen bonyolítja a kupamérkőzést. Az Olimpia-PTT a Politechnica legyőzésével kvalifikálta magát a továbbjutásra és ha a csapat ezúttal is olyan nagy lelkesedéssel küzd, mint az elmúlt hetekben, úgy minden bizonnyal ki fogja verekedni a továbbjutást. A mérkőzést, amely délelőtt 11 órakor kerül lebonyolításra, a lugoj-i Lintea Diogen vezeti.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvénytudós
jegyző hivatásos FORDÍTÓ fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordítóirodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. u. 3-7-ig.

A vasárnapi Carol-kupamérkőzések

után az elért eredmények alapján az alábbi volna a sorrend az egyes ligaválogatottak között:

1. Nyugati Liga	2	2	—	—	3	3	4
2. Közép Liga	2	1	—	—	1	4	2 2
3. Északi Liga	2	1	—	—	1	3	3 2
4. Keleti Liga	2	—	—	—	2	2	9 —

A Sport és Kritika

hétközti száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. Részletesen ismerteti a teljes vasárnapi országos futballműsort, valamint a Gloria és AMEFA előkészületeit a vasárnapi divíziós meccsre. Az október 4-iki román-magyar futball-mérkőzésre különvoanat indul és ezzel kapcsolatosan az utazási feltételek megtalálhatók a pénteki Sport és Kritikában. A lap minden újságáros bódében kapható.

O SZOMBATON UTÁZIK AZ AMEFA CLUI-RA. Az AMEFA csapata, amely vasárnap Cluj-on az „U” ellen egyik legnehezebb divíziós meccsét abszolválja, szombaton délután 2 órakor utazik a vasárnapi meccs színhelyére. Csapatösszeállításra csak pénteken kerül sor, de tekintettel arra, hogy Léb játékkeptelen, minden valószínűség szerint a következő csapat startol: Sadovschi—Kovács, Csajka—Szurdi, Szabó, Szaniszló—Cucula, Praszler, Perneki, Férru, Batrin.

O JÖVŐ ÖSSZEL KERÜL LEBOYOLÍTÁSRA A ROMÁN—NÉMET VÁLOGATOTT REVANS-MECCS. Tegnap érkezett meg a futballszövetséghez a német szövetség levele, amelyben a németek közül azokat a terminusokat, amelyek közül valamelyiken módjukban áll Bucuresti-ben vendégszerepelni az elmúlt évben Frankfurtban lebonyolított meccs revansaként. Ezek a terminusok: 1937. szeptember 19., 26., október 3., 10. és 17. A román szövetségre vár most a feladat, hogy a fenti terminusokból egyet kiválasszon.

Politikai merényletek Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: Középjugoszláviában a közeljövőben megtartandó községi választások ügyében erős kortesharcok indultak meg és ezeknek során több helyen politikai merényleteket követtek el. Így politikai merénylet áldozata lett Minisics Bogdán kereszténypárti képviselő is, aki egy kis faluba igyekezett gyalogszerrel Alexandrovoból a tegnapi esti órákban. Az uton álarcos egyének álltak eléje és több ízben rálöttek. Az egyik golyó a fején érte és Minisicset eszméletlen állapotban a reggeli órákban találták meg az országút porában. Haldokolva szállították a kórházba.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTER.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjem, illetőleg édesatyánk temetésén részt vettek, sirjára koszorút, virágot helyeztek és részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Külön köszönetünket fejezzük ki az Arad-i Villany-gyár R.T. vezetésének, tisztviselőkarának és munkásainak, valamint az Astra-gyár munkásainak.

4534. a gyászoló BUZA-CSALAD

A kiemelkedő

HAPAG őszi és téli szórakozási utak programja:

Marokko, atlanti szigetek, keresztelő-ut október 11-30.

Társas utazások Floridába (az amerikai Rivierára) havonta.

HAPAG tanulmányutak Középamerikába, Kubába és Mexikóba havonta.

Nyugatindiai szigetek, Florida, New-York dec. 6. — jan. 15.

Karácsonyi és szilveszteri utak a nyugatindiai szigetekre. dec. 20. — jan. 6.

A turákat a „Reliance”, „Milwaukee”, „Cordillera”, „Caribia” nevű szórakozási utakat lebonyolító hajók teszik meg.

„Nagyszerűen lehet utazni a HAPAG-gal!” Felvilágosításokat, prospektusokat díjtalanul küld:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képviselője

Künstler A.

Vízum- és utazási irodája 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

UJ KÖNYVEK

Schidlof német nyelvkönyv magántanulásra olcsó kiadásban. Az új német nyelvkönyv, melyet magántanulás céljából a Schidlof-féle módszer szerint Altal...

Kodolányi János: „A vas fia”. Kodolányi János, az új magyar lírónemzedék egyik legkiválóbb és legnépszerűbb tagja...

tése, egészen új utakon jár. Nem királyok története, nem történelmi rekvizitumok gyűjteménye, hanem magának a középkori magyar népek életrajza...

A Habsburg Monarchia összeomlása. A kétféle sas lenni. Az a tragikus bukás, mely a világtörténelemben ugyszólván páratlan, elevenül meg szemünk előtt Bruno Brehm hatalmas költészetű munkájában...

tudományos felkészültsége is. Kitűnően ismeri az eseményeket, ki tudja belőle válogatni azt, ami fontos és érdekes. Bruno Brehm: „A kétféle sas lenni” e, műve Fenyő László művész fordításában, 430 oldalon, kitűnő kiállításban jelent meg...

Németország titkos aranytartaléka

Egy angol lap érdekes megállapítása London: A Daily Herald a német Reichsbank hivatalos kimutatása alapján arra a megállapításra jut, hogy Németországnak titkos aranytartaléka van, amelyről Schacht ideig hallgatott...

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lel. Minden további ára 10 szög csupán. Az apróhirdetések előre fizetendők. Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatala. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

HÁZASSÁG

19 éves feltűnően csinos árva leány 500 hold földbirtok, két bérház, egyévesmillió készpénzhozománnyal férjhezmenne. Érdeklődőknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája, Timişoara. 4392

ALKALMAZÁS

MINDENES SZOBALÉANYT keresek október elsejéig belépésre. Str. Eminescu 17. földszint balra. 4504

Dipl. betegápolónő állást keres. Vitékre is megy. Beszél németül. Megkeresések „Jólközpont” jellegre a kiadóhivatalba. 4531

LAKÁS

Három uccal szobával modern földszinti urlakás összkomforttal, parkos udvarral, kiadó november elsejére. Str. Consistoriul 29.

Két kettőszobás, fürdőszobás lakás október 1-re kiadó. Str. Eminescu 44.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska bútort, ruháneműket, festményeket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makulatura-papírt, ócskavácsot, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Ölmeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Cluzea 10. 4535

38 drb. hizott sertés eladó Zimandul-Nou-a a malomban. 4536

6 hetes fajta drótszörű tojó eladó. Str. Gracescu 7. Jegesy.

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villany-esztlárak és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI, Arad. Str. Metlanu. 982

INGÁTLAN

Arad-tól félóra távolságra 3500 tőke, tele fajszőlő, kőnával, kúttal, sok gyümölcsfával, háromrésze is osztható, elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4519

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK SZEPTEMBER 25.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió. Hírek, reggeli hangverseny lemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, időse, kulturális hírek, sport. 14.40: Déli hangverseny. 14.45: Hírek. 14.50: Könyvtár zene. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárás, gabonatorzsda. 19.04: A Jean Marcu zenekar hangversenye. 20: Rádiógyermek. D. Andronescu tanár előadása. 22.20: Ion Saighian: Molière „Fősvény”-e. 20.35: R. Wagner: „Tristan és Izolda” opera 3 felvonásban. Felvonásokközben (21.35—21.50) hírek, aktualitások, (23.00—23.10): sport. 23.45: Hírek a külföld számára 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Időszéri szemle” (Felolvasás.) 11.45: „Húsért kőzömények”. (Felolvasás.) 12: Déli harangszó. 14.30: Balajka-zenekar. 15.40: Hírek. Étrend 17.15: A rádió ékkétfőrája. 7.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: „A nagyfirtó szerete a tőrök háborúban”. 18.30: Részletek Jan Kienra „A szerelmes város” című filméből. 19.10: Sportközlemények. 19.20: Számolási Tihor zenekara. 20: „A valdemost karthaus kolostorban”. 20.20: Úry Anna és Csécsényi József énekkel. Kistó Ferenc Sándor és cigányzenekara. 21.35: Hírek. 22: A rádió szalonzenekara. 24: Tánzena.

Budapest II. 10.20—10.40: Csörgőférfi tanítványm. 10.45—11.20: Csörgőférfi részletek Hanglemezek. 20.30—20.55: „Vetített díszletek” 21—21.55: Csajkovszkij: V. szimfónia, négy feltehen. (Hanglemez).

Bécs. 8.25—9: Könyvtár lemezek. 13: Könyvtár zene. 18: Mozart: Csűr vonósduó. 16.20: Ottó-kettős. 18.35 Bécsi kamarazenekar. 20.30: Rádiózenekar. Trolle énekesnővel. 21.40: Szimfónikusok. 0.25—2: Beethovenék.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 15: Német és magyar hírek. 18.40: Magyar lecke szlovákoknak. 18.55: Lemez. 19: Magyar műsor. 21.15: Magyar hírek. 23.30—24: Lemezek.

Belgrad. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 18: Trifunovic Sándor (Népdalok). 20.50: Lemezek. 21: Zsareb. 23.20—24: Lemezek.

Berlin. 20.20: Vonós szimfónia. 21.10: A rádió iri szimfonikus zene. 22.10: Rádiózenekar Strub Hegedűművészek. Milánó. 18.15: Tánzena. 20: Vegyes zene. 21.40: Havemann Gusztáv hegedű. Fuga Sándor zongoristák. 23: Szimfonikus zene. 23.50: Tánzena.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 26.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió. Hírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, időse, kulturális közlemények, sport. 14.40: Déli hangverseny. 14.45: Hírek. 14.50: Könyvtár zene. 15.00: Katonazenekar fuvós-hangversenye. 20.00: Dr. Marus Nasta előadása a kisgyermekek tuberkulózisáról. 20.55: Időszéri kérdések. 21.00: Irodalmi előadás. 21.15: A Corologos-jazz tánczenéje. Ének-számokkal. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Sas Éde elbeszéléseiből”. (Felolvasás.) 11.45: „Mit nézünk meg?” 13: Déli harangszó. 13.05: Rádiózenekar Közben, kb.: 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzenekar. 15.40: Hírek, érend. 17.15: Harsányi Gizi mesél. 17.45: Hírek. 18: Közvetítés a BSZKR autósülésbiztosítók garázsából. 18.45: „Egy óra a filmesvilágok birodalmában. (Hanglemezek.) 19.45: „Mit tizen a rádió? 20.20: A rádió szalonzenekara. 21: Dénes György és Pethes Sándor előadást. 23.20: Cigányzene. 0.20: Tánzene közvetítés. 1.05: Hírek

Budapest II. 18—18.45-ig: Hanglemezek. 19.45—20.15-ig: A rádió szalonzenekara. 20.20—20.55-ig: Mozgásgazdasági félóra.

Bécs. 8.25—9: Filmlemez. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Könyvtár lemezek. 14.10: A bécsi filharmonikusok lemeze. 15: Schmidt tenor lemeze. 16.35: Mandorlazenekar. 17.45: Kívánságlemezek. 23.40: Glazunov: A-moll hegedűverseny. (Hanglemez.) 0.10: Hírek.

Kassa. 12: Lemez. 14.40: Lemezek. 18.40: Magyar műsor. 19.45: Ruszin és magyar hírek. Lemez. 23.20—24: Rádiózenekar.

Páris P. T. T. 22: Berlioz: Faust előadás. Közvetítés az Operából.

HUNGARIA Nagyszálló BUDAPEST. a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári Árak! Távratelimi „HUNGARIOTEL”.

Legujabb jelentéseink:

Sulyosan büntetik

az állásukkal visszaélő minisztereket

Elkészült Djuvara igazságügyminiszter drákói törvényjavaslata a miniszteri felelősségről — A parlament letartóztatást is elrendelhet

Bucuresti-ből jelentik: Mircea Djuvara igazságügyminiszter ma elkészítette a miniszterek felelősségéről szóló törvényjavaslatát, amely rendkívül súlyos szankciókat tartalmaz az állásukkal visszaélő miniszterek ellen. A törvényjavaslat szerint felelősségre vonható a miniszter a következő cselekményekért:

1. Ha olyan aktát írt alá, amely az alkotmány valamelyik rendelkezéséhez ütközik vagy amely anyagi vagy erkölcsi kárt okozott az államnak.

2. Ha megakadályozta erőszakkal vagy más módon a választópolgárokat választójoguk gyakorlásában, akár közvetve, akár közvetlenül történt az.

3. Ha a parlamentet tévedésbe ejti az állam ügyéről rosszhiszeműen, az ország érdekeinek kárára.

Ugyancsak bünteti a törvény a következő cselekményeket is: ha súlyos mulasztást követ el az állam érdekeinek védelmében, ha olyan intézkedést rendel el, amelyről előrelátható volt, hogy az állam kárára van, ha bírói vagy közigazgatási eljárásba avatkozik, nyomos indok nélkül, ha az így nem tartozik részortja hatáskörébe. Ha valamelyik intézkedésnél nem hallgatja meg a törvényben előírt fórumok javaslatát, vagy ha ezt a javaslatot nem veszi figyelembe és ha bármilyen törvényellenes rendelkezést ad ki. **Súlyosbító körülmény, ha a parlament valamelyik tagja előre, interpelláció formájában, felhívta az illető miniszter figyelmét az állam érdekeire nézve káros körülményre, ha egy törvényes egyesület tudomására hozza az illető rendelkezés kiadása előtt, hogy az kárt jelent az államra nézve és végül, ha vagyoni helyzetére nézve az illetékes fórumok előtt téves információt ad.**

Megbüntetik azt a tisztviselőt, aki olyan rendelkezést hajt végre, amelyet egy más részorthoz tartozó miniszter adott, vagy abban az esetben, ha az illető részortminisztere rendelkezett, nem hívta fel minisztere figyelmét a rendelet tör-

vénytelen voltára. Büntetik azt a tisztviselőt is, aki rosszhiszeműen, vagy érdekből a közérdeknek meg nem felelő javaslatot tesz miniszterének, valamint minden más személyt, aki az állam kárára történő cselekményben vesz részt.

A miniszterekre nézve a törvényjavaslat a következő büntetéseket állapítja meg:

Azon jog elvesztését, hogy miniszter, alminiszter, vagy parlamenti tag lehessen. A minimum öt évi kizárás, a maximum élethossziglani kizárás. Azon jog elvesztését, hogy bármilyen anyagilag dotált közhivatalt viseljen, az öt éves minimumtól, a maximumig. A büntetés maximumát állapítják meg minden esetben, amikor a visszaélés nemzetvédelmi ügyeknél történik. Az állásával visszaélő miniszter anyagilag is felelős az általa okozott károkért.

Az eljárást a miniszter ellen elsősorban *Öfelsége* kérheti a Semmitőszékhez intézett *leiratham*. Kérhetik azonban a parlament tagjai is, még pedig oly módon, hogy a képviselőházban 50 képviselő által, míg a szenátusban 30 szenátor által aláírt beadványt nyújtanak be.

A per megindításának ügyét a parlament nyílt ülésén kell tárgyalni. Abban az esetben ha egy volt miniszterről van szó, úgy az illető miniszternek jogában áll megjelenni a parlament előtt és védeni magát.

A vád alá helyezést a parlament tagjainak két-harmada kell hogy megszavazza. A miniszter elleni polgári kártérítési pert a parlament többsége szavazza meg. A vád alá helyezés után a miniszter köteles nyomban részletes jelentést tenni vagyoni állására nézve és mindaddig, míg az ügyben döntés nem történik, a vagyont zár alá helyezik.

Letartóztatást csak a parlament rendelhet el.

A pert magát a Semmitőszék tárgyalja le és az ítéletet az egész országban közzemlére helyezik. A javaslat politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Letartóztattak egy telefonoskisasszonyt és egy mozdonyveze őt

a lourdesi katasztrófa ügyében

Párisból jelentik a késő éjszakai órákban, hogy a megejtett vizsgálat megállapította, hogy a lourdesi katasztrófát vétkes mulasztás okozta. Kétségkívül bizonyítást nyert, hogy a személyvonat vezetőjét terheli elsősorban felelősség, mert elnézett egy piros jelzést és így

futott bele az alig öt kilométerre levő és megállni készülő gyorsvonatba. Ugyancsak felelősség terheli az egyik állomás telefonközpontjában szolgálatot teljesítő hölgyet is, aki előbb adott jelzést az indulásra, mint szabad lett volna. Ugy a mozdonyvezetőt, mint a telefonoskisasszonyt letartóztatták.

Utrakészen áll Japán hajóhada

— Háborus izgalom Tokióban —

Londonból jelentik: A sanghai-i incidens miatt óriási az izgalom Japánban. A hadsereg vezetői az elmúlt éjszakán keresztül Magino tengernagy elnökletével tárgyalást folytattak.

A hadihajók indulásra készen állnak.

A japán nép teljesen elkészült az elkövetkező eseményekre, mert az a meggyőződés alakult ki, hogy a nemzet, a hadsereg és a tisztikar becsülete forog kockán.

Itt írjuk meg, hogy Pekingből egy Japán kirándulótársaság, amelynek tagjai újságírók voltak, Tien-Tsinbe utazott. Tien-Tsinbe érkezve vették észre, hogy egyik társuk eltűnt. Nyomban keresésére indultak és csakhamar megtalálták egy kis állomáson, holtan. Az újságíró meggyilkolták és gyilkosai eltűntek. A nyomozás folyik.

Nyomatott Aradon, az Aradi Nyomdávalal rotációs gépén. — Felelős kiadó: Stauber István.

Olaszország nem lép ki a Népszövetségből

Genf-ből jelentik a késő éjszakai órákban, hogy jólinformált politikai körök értesülése szerint, Olaszország még sem lép ki a Népszövetségből, azonban még tartózkodó álláspontot foglal el, mint a szankciók életbeléptetése idején. Hivatalosan még nem érkezett értesítés Rómából, milyen határozatra jutott Mussolini miniszterelnök.

Felkelés Portugáliában

Gibraltári jelentés szerint Portugáliában az utóbbi napokban több helyen felkelés tört ki. Három lőszergyárat felrobbantottak a munkások és több iparüzemben sztrájk tört ki. A munkásság ezzel akarja meggátolni, hogy a spanyol felkelőknek fegyvert szállíthassanak. A rendfenntartó közegek és a munkások között véres összetűzésekre került sor.

Svédország réme a vádlottak padján

5 rablógyilkosság terheli az elvetemült hipnotizőr lelkiismeretét

Stockholmból jelentik: A västerasi bíróság most kezdte tárgyalni a svédországi bűnügyi krónika egyik legsötétebb fejezetét. A vádlottak padján a főbűnösön, Sigvard Niissen Thurnemann hipnotizőrön kívül, még négy ember ül. A vádirat bebizonyítottak veszi, hogy a legutóbbi két esztendő folyamán öt rablógyilkosságot követte el s még két rablógyilkosságot elkövetésével gyanúsítja őket. Izgalmas hajszát követően sikerült elfogni és bíróság elé állítani az öt gonosztevőt. A közönség valószínűleg előzönlötte Västeras városát, hogy jelen lehessen a tárgyalásokon. Érdeklődése érthető, mert Thurnemann egészen rendkívüli jelenség még a bűn világában is.

A megelevenedett ördög ő, akinek filozófiája a gyilkosság. Az öt rablógyilkosságot hidegvérrel vallotta be és hozzáfűzte azt is, hogy *dinamitmerényletet tervezett a svéd nemzeti bank ellen és még sok rablógyilkosságot*. A tárgyaláson hajmeresztő dolgok derültek ki erről az emberről. *Nem gonosztevőnek, hanem apostolnak tekintette magát, tetteitársait pedig tanítványainak és híveinek, bandáját „mágikus kör”-nek nevezte.*

— Gazdagság nélkül pokol az élet — és a legjobb módszer arra, hogy megszabaduljunk a szegénységtől, az úgyszólván és hidegvérrel vércsajtott rablógyilkosság... A „mágikus kör”-hez tartozott négy bizalmas híven kívül még vagy husz „kültag”. Ezek besugói és orgazdái működést fejtettek ki. Egy részük már kézrekerült.

Thurnemann nem mindennapi módon védekezik. Azt mondja, hogy „magasabb megbízásból” cselekedett.

— „Mágikus köröm” csupán svédországi alosztálya egy titkos bünszövetkezetnek — vallja, — amely behálózza csaknem egész Észak-Európát. Tetteimre a megbízást a központ vezetőjétől, a niestertől kaptam.

Személyesen is többször találkoztam vele, de hővebet nem tudok róla mondani, mert mindannyiszor álarcot viselt.

— Megbánta szörnyű bűncselekményeit? tette föl neki a kérdést a bíró.

— Szó sincs róla! — válaszolta jeges nyugalommal a fővádlott.

A svéd hatóságok nem adtak hitelt a titkos nemzetközi bünszövetkezetéről szóló vallomásnak, de azért ebben az irányban is kiterjesztették a nyomozást, mert nem tartják kizártnak, hogy valami igazság mégis csak rejlik Svédország rémének szavaiban.